

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**NÁRODNÍHO ÚSTAVU
LIDOVÉ KULTURY**

ZA ROK 2014

ISBN 978-80-88107-00-2

OBSAH:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI	4
1. Zpracovatel – Národní ústav lidové kultury	
2. Zřizovatel, způsob zřízení	
3. Postavení, účel zřízení a organizační struktura	
4. Základní údaje o finančním hospodaření	
 II. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY	
A. ÚKOLY HLAVNÍ ČINNOSTI	14
A. I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR	
A. II. Kulturní statky nemateriálního dědictví lidstva	
A. II. Nositelé tradice lidových řemesel	
A. III. Archivní a dokumentační fondy, knihovna	
A. IV. Vzdělávací a vydavatelská činnost	
A. V. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi	
A. VI. Prezentace tradiční lidové kultury formou vzdělávacích pořadů	
A. VII. Péče o sbírky a výstavní činnost	
A. VIII. Péče o památky a údržba areálů	
A. IX. Informační systém	
 B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE	55
 C. PŘÍLOHY	68
Přehled prací odborných pracovníků	
Personální obsazení útvarů	
Přehled poradních orgánů	
Nabídka publikací, časopisů, videokazet, DVD	
Rozvaha	
Výkaz zisku a ztráty	

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI

1. ZPRACOVATEL

Zpracovatel	Národní ústav lidové kultury
Adresa sídla	Zámek č. 672, 696 62 Strážnice
IČ	00094927
DIČ	CZ00094927, nejsme plátcí DPH
Telefon	+ 420 518 306 611
Fax	+ 420 518 306 615
Datová schránka	9rntqqk
Elektronická pošta	info@nulk.cz
Internetové stránky	www.nulk.cz, www.lidovaremesla.cz, www.cioff.cz, www.lidovakultura.cz, www.skanzen.nulk.cz

2. ZŘIZOVATEL, ZPŮSOB ZŘÍZENÍ

Zřizovatel

Ministerstvo kultury, Maltézské nám. 471/1, 118 11 Praha 1 (dále jen MK).

Způsob zřízení Národního ústavu lidové kultury (dále jen NÚLK)

Zřizovací listina Národního ústavu lidové kultury č. j. 18724/2008 ze dne 19. 12. 2008 s účinností od 1. 1. 2009 (vydaná podle § 3 zákona č. 203/2006 Sb. o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů).

3. POSTAVENÍ, ÚČEL ZŘÍZENÍ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA k 31. 12. 2014

Právní postavení a účel zřízení NÚLK

NÚLK je státní příspěvkovou organizací MK s právní subjektivitou a vykonává svou činnost v rozsahu vymezeném Zřizovací listinou na celém území České republiky, neprovozuje podnikatelskou činnost a není plátcem DPH.

NÚLK je výzkumnou organizací a provádí jako svoji hlavní činnost základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. NÚLK je zřízen za účelem výkonu funkce národního odborného pracoviště, které zabezpečuje vědeckovýzkumné, informační, vzdělávací a metodologické služby v oblasti

péče o tradiční lidovou kulturu na území České republiky, pro pořádání specializovaných školení pro dobrovolné i profesionální pracovníky v tomto oboru, zejména ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, které vykonávají obdobné služby v regionech.

Účel, pro který byl NÚLK zřízen, naplňuje zejména tím, že:

- shromažďuje, uchovává, popisuje, vykládá a odborně zpracovává doklady o tradiční lidové kultuře,
- zkoumá způsoby a formy užití prvků tradiční lidové kultury v současné době (včetně projevů řemeslné výroby v souvislosti s projektem Nositelé tradice lidových řemesel),
- odborně spravuje, ošetřuje, chrání, bezpečně uchovává a zveřejňuje sbírky hmotných dokladů k dějinám vývoje kultury, zejména lidové kultury v souvislosti s prezentací v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, v tematických expozicích a výstavách v objektech NÚLK i jiných institucích,
- prezentuje tradiční lidovou kulturu prostřednictvím výstav a expozic, naučných pořadů, pořadů se zaměřením na tradiční tanec a hudbu, řemesla, zvykosloví a ostatní statky tradiční lidové kultury, včetně pořádání Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice (dále jen MFF) a Dětské Strážnice (dále jen DS),
- rozšiřuje mezinárodní spolupráci, podporuje výměnu informací a zkušeností s obdobnými institucemi v zahraničí,
- zastřešuje péči o tradiční lidovou kulturu v souvislosti s plněním základních dokumentů UNESCO a vlády ČR pro tuto oblast,
- zabezpečuje správu dat a vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky,
- poskytuje metodologické, expertní a informační služby pro oblast tradiční lidové kultury odborné i laické veřejnosti, zabezpečuje odborné vzdělávací a dokumentační služby pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice, spolupracuje a zprostředkovává spolupráci mezi odbornými institucemi a zájmovými skupinami se vztahem k tradiční lidové kultuře,
- prezentuje své aktivity a výstupy odborné činnosti ve vlastních publikacích a periodiku, u jiných vydavatelů v ČR i zahraničí, na různých typech nosičů i webových portálech,
- poskytuje další kulturní, propagační, rekreační a obchodní služby, které souvisejí s posláním NÚLK, návštěvníkům a organizacím.

NÚLK je členem mezinárodních organizací IOV (The International Organization of Folk Art), ICOM (The International Council of Museums), CIOFF - zabezpečuje činnost České národní sekce CIOFF (Mezinárodní rada festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO), zaměstnanci Martin Šimša a Martin Novotný jsou členy AEOM (The Association of European Open Air Museums). NÚLK je členem národních organizací AMG ČR (Asociace muzeí a galerií ČR), ČNS (České národopisné společnosti), Českého svazu muzeí v přírodě o. s.

Hlavní zásady řízení a organizace

Činnost NÚLK je organizována na principu nedílné pravomoci ředitele a delegované odborné i hospodářské samostatnosti vedoucích jednotlivých útvarů. Vedení tvoří ředitel, jeho zástupkyně a vedoucí útvarů. V souladu se Zřizovací listinou a rozsahem zabezpečovaných činností je vydán organizační řád, který upravuje organizační strukturu NÚLK, zásady řízení, hlavní pracovní náplň jednotlivých útvarů (Útvar ředitele, Centrum hmotného kulturního dědictví, Centrum lidových tradic, Centrum vědeckých informací, Ekonomický útvar a Útvar správy areálů) a jejich vzájemné vztahy. Personální obsazení útvarů v roce 2014 je uvedeno v příloze.

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců NÚLK podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2014

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30	0	3	3	6
31 – 40	7	3	10	19
41 – 50	7	6	13	25
51 – 60	8	11	19	37
61 let a více	4	3	7	13
Celkem	26	26	52	100,0
%	50	50	100,0	

Členění zaměstnanců NÚLK podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2014

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0
Střední vzdělání	0	0	0	0
Vyučen bez mat.	9	3	12	23
Vyučen s maturitou	3	1	4	8
Střední s maturitou	4	14	18	34
Vyšší odborné	1	0	1	2
Vysokoškolské	9	8	17	33
Celkem	26	26	52	100,0

Celkový údaj o průměrných platech NÚLK k 31. 12. 2014

	celkem
průměrný měsíční plat	20 559 Kč

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců NÚLK v roce 2014

	počet
nástupy	6
odchody	4

Trvání pracovního poměru zaměstnanců NÚLK – stav k 31. 12. 2014

doba trvání	počet	%
do 5 let	12	23
do 10 let	11	21
do 15 let	9	17
do 20 let	4	8
nad 20 let	16	31
celkem	52	100,0

Počet zaměstnanců celkem:

- fyzický stav zaměstnanců k 31. 12. 2014 52 zaměstnanců
- přepočtený stav zaměstnanců v r. 2014 47,17 zaměstnanců

4. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ

Úpravy schváleného rozpočtu

Příspěvek na provoz v roce 2014 byl přidělen ve výši 25 462 000 Kč, dále bylo poskytnuto 11 úprav schváleného rozpočtu a 3 oznámení o uvolnění finančních prostředků z nespotřebovaných výdajů:

Navýšení limitu prostředků na platy zaměstnanců 424 953 Kč a 31 273 Kč (z nároků z nespotřebovaných výdajů);

Navýšení nákladů spojených se zvýšením tarifních platů zaměstnanců o 3,5 % 70 468 Kč a 2 735 Kč (z nároků z nespotřebovaných výdajů);

Účelová dotace Institucionální podpora VVaI na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace 1 562 000 Kč;

Účelová dotace VVaI na programy aplikovaného výzkumu (NAKI) projekt DF11P00VV015 „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“ 2 696 000 Kč;

Účelová dotace VVaI na programy aplikovaného výzkumu (NAKI) projekt „Tradiční lidový oděv na Moravě, identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950“ 6 617 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit – projekt „69. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2014 a 32. ročník Folklorního festivalu Dětská Strážnice 2014“ 1 430 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit – projekt „Pořady v rámci Roku české hudby 2014“ 300 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit „Dokumentace výrobců oceněných titulem Nositel tradice v letech 2012-2014“ 242 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit „Skromné umění - Tradice a současnost rukodělné výroby v ČR“ 60 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit „Setkání držitelů titulu Nositel tradice lidových řemesel a pracovníků regionálních pracovišť, MK a NÚLK ve Strážnici“ 63 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit „Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století – 2. vydání“ 300 000 Kč;

Účelová dotace z Programu kulturních aktivit „Museum vivum“ 150 000 Kč.

Účelová dotace z Programu podpory reprodukce majetku státních kulturních zařízení na akci č. 134V112000121 Státní zámek Strážnice – Obnova fasády zámku/další část opravy fasády 5 131 000 Kč (neinvestiční prostředky) a 68 500 Kč (neinvestiční prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů).

Účelově vázané prostředky od zřizovatele v roce 2014 činily celkem 18 551 000 Kč + 68 500 Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů.

Příspěvek od zřizovatele na provoz celkem činil 44 508 421 Kč + 102 508 Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů.

Přidělené účelové finanční prostředky byly vyčerpány na daný účel efektivně, účelně a hospodárně. Podmiňující ukazatel čerpání příspěvku na provoz ve výši 400 tis. Kč určený na 69. ročník Mezinárodního folklorního festivalu byl splněn. Kromě příspěvku od zřizovatele poskytlo Město Strážnice NÚLK v souladu s uzavřenou smlouvou o spolupráci příspěvek ve výši 200 000 Kč na 69. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2014“ a 32. ročník folklorního festivalu „Dětská Strážnice 2014“.

Zdůvodnění nečerpání finančních prostředků:

- Z programu ISPROFIN byly NÚLK přiděleny na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotací Odborem investic na rok 2014 finanční prostředky na akci č. 134V112000121 Státní zámek Strážnice – Obnova fasády zámku, další část opravy fasády ve výši 5 131 000 Kč (neinvestiční prostředky). Skutečně bylo čerpáno celkem 4 365 309 Kč, rozdíl 765 691 Kč oproti plánovaným nákladům vznikl z důvodu neprovedení části prací. Vzhledem k náročným postupům restaurátorských oprav štukové výzdoby fasády zámku a nutnosti dodržení technologických postupů byly tyto práce přesunuty do další etapy v roce 2015, kdy budou podle rozhodnutí o poskytnutí dotace práce dokončeny.

- Z přijaté zálohy na transfer v rámci Účelové podpory na programy aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací NAKI byla vrácena částka ve výši 2 080 Kč (projekt DF11P0OVV015 částka 880 Kč, projekt DF11P0OVV017 částky 1 200 Kč), jedná se o nedočerpané prostředky.

Výsledek hospodaření

Ke dni 31. 12. 2014 dosáhl NÚLK záporného výsledku hospodaření v částce 1 084 372,45 Kč, která byla pokryta rozpočtovanými finančními prostředky rezervního fondu.

Příjmů získaných z hlavní činnosti v celkové výši 6 287 100,90 Kč bylo dosaženo zejména tržbami ze vstupného 69. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu 2014 a rovněž vstupného z návštěvnosti Muzea vesnice jihovýchodní Moravy.

NÚLK v souvislosti s vytvořením účetnictví státu postupuje při vedení účetnictví podle novely Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, Vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, Vyhlášky č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu, Vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků a Českých účetních standardů pro vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle Vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Oceňování zásob

Veškeré nákupy potřebné pro zajištění hlavní činnosti byly v průběhu roku účtovány přímo do spotřeby. Zásoby vytvořené hlavní činností obsahují zejména výrobky, které jsou určeny k prodeji. Při pořizování výrobků se náklady vedou na účet 121, při dokončení se převádí v kusech na účet 123 v pořizovací hodnotě. Stav zásob výrobků je zapříčiněn zejména rozsahem hlavní činnosti. Na účtu 121 jsou ke dni 31. 12. 2014 zaúčtovány náklady na popisné štítky k DVD v celkové hodnotě 20 105,73 Kč, které jsou postupně započítávány při vydávání DVD do pořizovací ceny těchto výrobků a na nedokončenou personální bibliografii V. Tilleho v částce 26 000 Kč.

Evidence majetku

NÚLK vede majetek v pořizovacích cenách a je rozdělen dle hodnoty následovně:

a) Dlouhodobý nehmotný majetek:

- nehmotný majetek s hodnotou nad 60 000 Kč (účet 013).

-
- hodnota 3 001 Kč – 60 000 Kč - drobný dlouhodobý nehmotný majetek (účet 018)
 - hodnota 1 Kč - 3 000 Kč - podrozvahová evidence (účet 901/3..).

b) Dlouhodobý hmotný majetek:

- hodnota nad 40 000 Kč (účet 031 - pozemky; účet 021 - budovy a stavby; účet 022 - samostatné movité věci a soubory movitých věcí; účet 025 - pěstitelské celky trvalých porostů)
- hodnota 3 001 Kč – 40 000 Kč - drobný dlouhodobý hmotný majetek (účet 028)
- hodnota 1 Kč - 3 000 Kč - podrozvahová evidence (účet 902/1..).

Odpisování dlouhodobého hmotného majetku

NÚLK používá rovnoměrného odpisování dlouhodobého hmotného majetku (hodnota nad 40 000 Kč) v souladu se Zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů a Českého účetního standardu č. 708. Při zařazení majetku do evidence a stanovení doby životnosti se postupuje tak, aby byl majetek NÚLK odepisován po celou dobu užívání. Neodepisuje pozemky, pěstitelské celky trvalých porostů (vinice v areálu MVJVM - součást prohlídkové trasy), památky. Drobný dlouhodobý hmotný majetek je odepisován 100 % při pořízení (hodnota do 40 000 Kč).

Evidence sbírkových předmětů

Podle § 25 odst. 1 písm. k) zák. o účetnictví a § 71 odst. 4 vyhl. 410/2009 Sb. byla v roce 2011 zaúčtována sbírka muzejní povahy zapsaná v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002, která byla oceněna 1 Kč. Tato sbírka byla v průběhu dalších let doplněna o nové předměty.

Sbírka se skládá ze tří podsbírek - Etnografická (52 229 ks), Podsbírka – 24 další – Současná řemeslná tvorba (1 631 ks) a Historická (2 913 ks).

Podrozvahové účty

- 901/1.. - přehled ochranných známek
- 901/2.. - licence SW (Bach) evidence lidových výrobců regionálních pracovišť
- 901/3 - drobný dlouhodobý nehmotný majetek v hodnotě 1 Kč – 3 000 Kč.
- 902/1.. - drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 1 Kč – 3 000 Kč
- 903/2.. - metodický materiál
- 903/3.. - tiskopisy (vstupenky pro návštěvnickou sezonu a kulturní akce, příjmové a výdajové doklady, ..)
- 903/4.. - valutová pokladna

-
- 911/1.. - evidence pohledávek splatných k 31. 12. 1994
942/... - krátkodobé podmíněné pohledávky ve vztahu k jiným zdrojům
(příspěvek na provoz, účelové dotace)
943/... - dlouhodobé podmíněné pohledávky ve vztahu k jiným zdrojům
(příspěvky, účelové dotace)
999/... - vyrovnávací účet

Valutová pokladna

NÚLK vede valutovou pokladnu v měnách, potřebných pro zahraniční služební cesty. Při nákupu cizí měny účtuje v kurzu ČNB. Kurz se používá do doby nového nákupu měny. Na konci roku je zůstatek přepočten na kurz ČNB ke dni 31. 12. K datu závěrky je evidována pokladna v EUR a USD.

Použití fondů

K 31. 12. 2014 byl Fond reprodukce čerpán v celkové výši 1 457 614 Kč.

Pořízeno bylo následující:

- umělý vodní tok v MVJVM (geometrický plán)	9 500 Kč
- objekt expozičního domu Horňácko – MVJVM (stavební práce)	264 388 Kč
- rozšíření regálového systému v depozitářích	50 530 Kč
- obnova prostor v přízemí jižního křídla zámku (elektroinstalace, rozšíření počítačové sítě)	373 346 Kč
- mulčovač Agrimaster KL1450	73 810 Kč
- osobní auto Ford S-MAX	653 040 Kč
- odvlhčení a odkanalizování zámku, snížení terénu a oprava povrchů (popl. za územní rozhodnutí a stavební povolení)	33 000 Kč

Zůstatek na účtu 416 k 31. 12. 2014 činí 7 741 066,88 Kč.

Na účtu 042 je k 31. 12. 2014 vykazován zůstatek ve výši 2 016 642 Kč, který představuje dosud nezrealizované projekty a nedokončené investice.

Konečný stav Fondu odměn k 31.12 2014 je 600 159 Kč

Konečný stav Rezervního fondu k 31. 12. 2014 je 917 154,86 Kč.

Konečný stav Fondu kulturních a sociálních potřeb činí 25 627,80 Kč.

Čerpání mzdových prostředků

Účet 521	upravený rozpočet	skutečnost
Platy hlavní činnosti	10 671 243 Kč	10 671 243 Kč
Platy VVaI instituc. podpora (DKRVO)	350 000 Kč	350 000 Kč
<u>Platy VVaI účelová podpora (NAKI)</u>	<u>574.000 Kč</u>	<u>574.000 Kč</u>
Platy celkem:	11 595 243 Kč	11 595 243 Kč

OON hlavní činnost	740 000 Kč	740 000 Kč
OON VVaI instituc. podpora (DKRVO)	97 000 Kč	97 000 Kč
OON VVaI účelová podpora (NAKI)	1 276 000 Kč	1 276 000 Kč
OON účel. dotace z podpory KA	285 000 Kč	285 000 Kč
OON celkem:	2 398 000 Kč	2 398 000 Kč
Náhrada při DNP	45 000 Kč	35 328 Kč
Účet 521 celkem	14 038 243 Kč	14 028 571 Kč

Kontroly provedené v roce 2014 v NÚLK:

- Okresní správa sociálního zabezpečení, Hodonín - dne 28. 1. 2014 provedena kontrola plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- MK, kancelář bezpečnostního ředitele - dne 10. 4. 2014 provedena kontrola dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy podle zák. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně.
- Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, Územní odbor Hodonín - dne 23. 4. 2014 provedena tematická kontrola dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu Zámek č. 672 podle zák. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně.
- Zaměření činnosti interního auditu a interního protikorupčního programu NÚLK v roce 2014: Nastavení vnitřního kontrolního systému (prověření procesů při uzavírání smluvních ujednání, prověření vzorků vnitřních předpisů); Hospodaření s majetkem státu (prověření smluvních ujednání na vzorku smluv uzavřených v roce 2014 nebo smluv v roce 2014 platných s ohledem na NOZ, prověření procesů při pořizování, evidenci a vyřazování sbírkových předmětů); Prověření účetních postupů a inventarizace majetku (prověření dokladových inventarizací za rok 2013, procesů vedení účetnictví a tvorby výkazů); Prověření evidence sbírek (prověření správnosti evidence sbírek včetně prověření uložení sbírek v depozitáři a souladu s vnitřními předpisy).

ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY V ROCE 2014

- A. I. Implementace Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR
- II. Kulturní statky nemateriálního dědictví lidstva
- III. Nositelé tradice lidových řemesel
- IV. Archivní a dokumentační fondy, knihovna
- V. Vzdělávací a vydavatelská činnost
- VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi
- VII. Prezentace tradiční lidové kultury formou vzdělávacích pořadů
- VIII. Péče o sbírky a výstavní činnost
- IX. Péče o památky a údržba areálů
- X. Informační systém

- B. Výzkumná činnost
 - I. Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace
 - II. NAKI – program na podporu „Národní a kulturní identity“

I. IMPLEMENTACE KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU V ČESKÉ REPUBLICE

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v České republice

NÚLK je vědeckovýzkumnou institucí a centrálním a metodologickým pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu. V roce 2014 se podílel ve spolupráci se svým řídicím odborem na plnění úkolů vyplývajících z Konceptu účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011–2015, schválené Usnesením vlády č. 11 ze dne 5. ledna 2011a naplňování Úmluvy o zachování nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

Podobně jako v minulých letech se NÚLK podílel na plnění úkolů vyplývajících z přijatého dokumentu, především se jednalo o naplňování některých základních cílů péče o tradiční lidovou kulturu:

- pokračovat v identifikaci a dokumentaci jevů tradiční lidové kultury,
- vést a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR jako nástroje péče o nejvýznamnější jevy tradiční lidové kultury,
- průběžně doplňovat vytvořené funkční elektronické databáze v oblasti tradiční lidové kultury, jejich obsah popularizovat,
- popularizovat srozumitelnou formou výsledky výzkumu, aby byly přístupné odborné a široké veřejnosti a využitelné pro výuku ve školách,
- v zájmu uchování tradiční lidové kultury důsledně prosazovat tradiční lidovou kulturu do rámcových vzdělávacích programů a do ostatních výchovně vzdělávacích forem,
- nadále využívat formy veřejného oceňování v zájmu předávání tradiční lidové kultury,
- prohloubit prezentaci tradiční lidové kultury.

Pro naplnění úkolu Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v ČR byly průběžně shromažďovány podklady pro vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky (tzv. Národního seznamu). V Praze se uskutečnilo 11. 6. 2014 jednání Národní rady pro tradiční lidovou kulturu; setkání zástupců Ministerstva kultury, NÚLK a zástupců krajských pověřených pracovišť z jednotlivých krajů ČR se uskutečnilo dne 5. 6. 2014 v Praze a ve dnech 9. – 10. 10. 2014 ve Strážnici a v Radějově. Na poradách byly řešeny nominace na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR, nominace na krajské seznamy nemateriálních statků tradiční lidové kultury, bylo diskutováno krajské oceňování významných osobností a tradičních výrobců z oblasti lidové kultury.

V úkolu interaktivní elektronická databáze pro identifikaci a dokumentaci jevů tradiční lidové kultury pokračovalo zpracovávání výsledků dotazníkového výzkumu. Byly zpracovány podklady pro zadání výběrového řízení na dodavatele interaktivní mapy, v soutěži zvítězila firma Geographics.cz, se kterou byla zahájena realizace projektu. Mapa bude po zpracování významným zdrojem pro vyhledávání jevů tradiční lidové kultury pro odborníky i laickou veřejnost.

Pokračovala spolupráce se školami ve víceletém vzdělávacím projektu „Tady jsme doma – regionální folklor do škol“. Cílem projektu je srozumitelnou formou dětem přiblížit tradiční kulturu a způsob života předků v místě bydliště prostřednictvím rodiny, pamětníků a za pomoci pedagogů. V roce 2014 se do projektu zapojila ZŠ v Dolní Rožínce. Hlavním výstupem projektu byla realizace samostatného pořadu a výstavy výsledků ročního trvání projektu v rámci 69. ročníku MFF. Autorka uskutečnila přednášku ve škole a zajistila dokumentaci způsobu zapojení žáků do projektu. V roce 2014 byly připravovány podklady pro webovou prezentaci projektu a publikaci.

NÚLK ve spolupráci s Ústavem evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně uspořádal ve dnech 29. – 30. 9. 2014 ve Strážnici workshop na téma „Uplatnění geografických informačních systémů v etnologii“. Na workshopu byly představeny vznikající geografické informační systémy lidové kultury výše uvedených institucí, k nimž se připojil i kolektiv autorů z Katedry antropologie Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni se svým projektem – Paměť míst.

Ve dnech 22. 11. 2014 se v NÚLK uskutečnilo kolokvium „Siločáry duše dítěte“, určeného vedoucím dětských folklorních souborů a pedagogům. Hlavními tématy pro 31 účastníků byly teoretické i praktické možnosti ztvárnění dětského folkloru na jevišti a využití lidové písně – nácvik písní z několika úhlů pohledu.

Významnou součástí odborné činnosti byla rozsáhlá dokumentace hmotné i duchovní kultury od 2. poloviny 19. století do současnosti na příkladu jedné lokality – obce Louka na Horňácku, kterou uskutečnila Petra Hrbáčová.

Na webu www.lidovakultura.cz byly pravidelně aktualizovány informace, na portálu www.lidovaremesla.cz byli zapsáni noví držitelé titulu Nositel tradice lidových řemesel.

V elektronické knihovně v archivu Národopisné revue byla zveřejněna všechna 4 čísla ročníku 2014, dále sborník témat referátů a diskusních příspěvků „Letniční zvyky a obyčeje“ z 28. strážnického sympozia, které se uskutečnilo 22. 5. 2013.

V roce 2014 pokračovaly práce na tematickém česko-anglickém slovníku pojmů specifických pro českou etnologii. Na projektu se vedle vedoucí projektu

Evu Románkové jako autoři spolupodílejí Petr Janeček (Ústav etnologie filozofické fakulty Karlovy univerzity) a Irena Příbylová (Katedra anglického jazyka a literatury pedagogické fakulty Masarykovy univerzity) a redakční rada ve složení Martina Pavlicová (FF MU), Lucie Uhlíková (EÚ AV ČR) a Roman Doušek (FF MU). Ke spolupráci byl přizván Paul Dicks (Velká Británie) jako jazykový korektor, na korekturách se odborně podíleli také Zdeněk Salzmann (emeritní profesor antropologie na University of Massachusetts, USA) a Paul Cowdell (Folklore Society, Velká Británie). Autoři slovníku pracovali s metodologií vytvořenou v roce 2013, byly provedeny korektury k tematickým celkům hudební folkloristika a slovesná folkloristika, byla dopracována část hesláře zabývajícího se pramenným studiem, výzkumem a publikacemi a překlad soupisu odborných institucí. Nově byly vypracovány soupisy hesel z oblasti lidové religiozity a společenských vztahů, u druhého zmíněného hesláře byla zároveň vypracována hesla. Ukázalo se, že redakční práce je náročnější, než pracovní tým předpokládal a potřeba preciznosti značně zpomaluje postup práce. Z toho důvodu nebyla dokončena hesla z oblasti obyčejové tradice, která byla na rok 2014 naplánována, zpracovány jsou pouze podcelky: narození, dětství, dospívání, namlouvání a manželství. V závěru roku 2014 byla dokončena grafická a technická úprava webových stránek slovníku (zpřístupněno celkem 1180 hesel na adrese <https://deb.fanuk.net:8025/edna>).

Důležitým okruhem činnosti NÚLK byla v roce 2014 dokumentace folklorních festivalů a slavností v České republice. Jako pozorovatelé se zaměstnanci NÚLK zúčastnili např. zahraničního festivalu CIOFF v Myjavě (SR), vybraných řádných i přidružených festivalů CIOFF či jiných festivalů a národopisných akcí v České republice. Zprávy a dokumentace jsou společně s fotografiemi a videozáznamy uloženy v archivu NÚLK. Dokumentovány byly slavnosti a festivaly: Strážnice, Starý Hrozenkov, Plzeň, Karlovy Vary, Šumperk, Brno, Rožnov pod Radhoštěm, Milotice. V rámci akviziční činnosti jsou získávány dokumentační materiály folklorních festivalů a slavností od videoamatérů a fotoamatérů z dotačních programů MK.

Odborní pracovníci podle zaměření vykonávali práce v různých vědeckých a redakčních radách, programových radách festivalů, nákupních komisích, hodnotících komisích, např. v České komisi pro UNESCO, Národní radě pro tradiční lidovou kulturu, grantových komisích MK, Jihomoravském a Zlínském kraji v komisích pro tradiční řemesla.

II. KULTURNÍ STATKY NEMATERIÁLNÍHO DĚDICTVÍ LIDSTVA

NÚLK je pověřen MK naplňováním Úmluvy o zachování nehmotného kulturního dědictví UNESCO a zároveň na expertní úrovni zastupuje v oblasti tradiční lidové kultury MK na mezinárodních jednáních souvisejících s UNESCO. Zahraniční aktivity v této oblasti činnosti NÚLK jsou popsány v kapitole VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi.

II/1 Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR

Jedním z úkolů NÚLK vyplývajících z Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu je vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. Návrh nominace „Technologie výroby modrotisku“ na zápis do seznamu zpracoval NÚLK v úzké spolupráci s rodinami Danzingerových a Jochových – jedinými nositeli tohoto prvku v ČR. Nominace modrotisku byla podána s výhledem na možnost vytvoření multinárodního návrhu na zápis do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví UNESCO spolu s Maďarskem, Rakouskem a Slovenskem v roce 2016. Dále byly v roce 2014 nominovány „Tradiční léčebné procedury a odkaz Vincenze Priessnitz“ a „České loutkářství“, které má rozšířit stávající zápis východočeského loutkářství – rovněž s výhledem na zápis do Reprezentativního seznamu UNESCO. Pracovníci NÚLK analyzovali a připomínkovali obdržené nominace, konečné verze nominací byly odeslány ministerstvu kultury, které je předalo Národní radě pro tradiční lidovou kulturu. Národní rada stanovila dva posuzovatele pro každou nominaci. Všechny posudky byly kladné a Národní rada se po jejich prostudování shodla na doporučení všech tří statků k zápisu do národního seznamu. Statky byly ministrem kultury do seznamu zapsány.

II/2 Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva - UNESCO

V průběhu roku byla prováděna systematická dokumentace statků zapsaných do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO, především formou videodokumentace a sběru dalšího dokumentačního materiálu. Pokračovalo také shromažďování podkladů pro vypracování periodické zprávy o implementaci Úmluvy o zachování nehmotného

kulturního dědictví lidstva UNESCO, kterou má Česká republika povinnost předložit v prosinci roku 2015.

V průběhu roku Česká republika připravovala nominaci slovenského a českého loutkářství do Reprezentativního seznamu k předložení v březnu 2015. Hlavním koordinátorem za ČR byl NIPOS, za Slovensko Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, za NÚLK byli členy přípravného týmu Jan Krist a Eva Románková. Jedna ze schůzek pracovní skupiny se uskutečnila 19. 11. 2014 v NÚLK. Eva Románková dále pokračovala v jednání s rakouskými a maďarskými partnery o přípravě multinárodní nominace technologie výroby modrotisku do Reprezentativního seznamu. Rakouská národní komise pro UNESCO zahájila na konci roku jednání s ministerstvem kultury.

Slovácký verbuňk – živá tradice

V roce 2014 byly realizovány úkoly spojené s akčním plánem „Slovácký verbuňk – živá tradice“, byl průběžně doplňován pramenný fond ke slováckému verbuňku, zajištěna dokumentace festivalů, slavností, regionálních soutěží a jiných tradičních příležitostí, při nichž se tančuje verbuňk. Na internetových stránkách www.nulk.cz byly zpřístupněny základní informace o všech popularizačních, propagačních a vzdělávacích akcích nebo aktivitách, týkajících se slováckého verbuňku včetně podkladů pro účastníky Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku 2014 a aktuálních informací o výsledcích soutěží. V roce 2014 se NÚLK také zaměřil na výzkum verbuňku v obci Bzenec, kterému dříve nebyla věnovaná taková pozornost. Výzkumem se zabývala Terézia Gabrhelová. V NÚLK se 7. 2. 2014 uskutečnil seminář k Soutěži o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku, realizační tým se setkal ve Starém Městě 29. 11. 2014. Nedílnou součástí pro uchování tradice mužského tance na Slovácku je Sbor lektorů a znalců slováckého verbuňku (Strážnice 8. 12. 2014 jednání sboru). Prezentační pořad verbuňku se uskutečnil v rámci jízdy králů v Hluku.

V roce 2014 byla provedena videodokumentace regionálních kol Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku:

Moravské Knínice 15. 2. 2014, Strážnice 10. 5. 2014, Svatobořice-Mistřín 24. 5. 2014, Staré Město 31. 5. 2014, Vlčnov 23. 5. 2014, Tvrdonice 7. 6. 2014, Ždánice 7. 6. 2014 a v rámci Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2014 dne 28. 6. 2014 výběrové kolo a finále Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. Získané dokumentační materiály jsou uloženy v NÚLK.

Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku

Pozornost byla zaměřena i na další fenomény zapsané do Reprezentativního seznamu. V obci Hamry se uskutečnil terénní výzkum a videodokumentace masopustní obchůzky 15. 2. 2014 pro naplňování akčního plánu statku Vesnických masopustních obchůzek a masek na Hlinecku.

Jízda králů na jihovýchodě České republiky

V roce 2014 pokračovalo shromažďování dokumentačních materiálů v součinnosti se zástupci obcí a měst jízdy králů. Proběhly tři ze čtyř jízd králů – v Kunovicích, Vlčnově a Hluku. NÚLK se každoročně zaměřuje na jednu z jízd – v roce 2014 byla pozornost věnována sběru materiálu v Hluku, proběhlo profesionální natáčení krojového plesu 1. 3. 2014 s představením krále a jeho družiny, v červenci pak natáčení samotné jízdy králů. NÚLK rovněž zachytil ojedinělou pouť v Blatnici pod sv. Antonínkem v kapli sv. Antonína Paduánského, kterou organizátoři jízdy králů uspořádali 4. 5. 2014 pro zajištění zdárného průběhu všech jízd v roce 2014. Pouti se zúčastnilo několik desítek krojovaných osob ze všech čtyř obcí (Kunovice, Skoronice, Vlčnov, Hluk). Dále byly pořízeny fotografické záznamy z jízdy králů v Kunovicích. Všechny materiály jsou uloženy v archivu NÚLK a budou použity při přípravě periodické zprávy. Důležitou platformou pro diskuzi o jízdě králů je Sbor pro ochranu a uchování jízdy králů na jihovýchodní Moravě. Sbor se sešel 30. 10. 2014 v NÚLK, pravidelným tématem diskuzí jeho členů – organizátorů jízd králů, etnologů a jiných odborníků – jsou změny, které obce pocítují po zápisu do UNESCO a další aktuální úspěchy i problémy, se kterými se jízdy králů potýkají. Zajímavou aktivitou byly specializované programy pro děti ve školách připravené Masarykovým muzeem v Kyjově ve spolupráci s organizátory jízdy králů ve Skoronících. Ze všech zasedání sboru jsou pořizovány podrobné zápisy, které monitorují vývoj této problematiky.

Velkým počinem NÚLK spojeným se záchrannými opatřeními vyplývajících ze zápisu jízdy králů do UNESCO bylo zpřístupnění putovní výstavy s názvem „Na krále, matičko, na krále!“ Výstava o jízdě králů na Slovácku. Výstava nastiňuje historii a význam rituálu a představuje jej v souvislosti s jednotlivými obcemi. Výstava je rozdělena do čtyř částí znázorňujících jednotlivé fáze příprav a průběhu jízdy králů. Každá obec je představena prvkem, který ji nejvíc vystihuje. Kunovice otevírají prostor ukázkou výroby růží. Hluk vyzdvihuje organizační stránku slavnosti a předávání znalostí o jejím správném průběhu

mezi generacemi rodin. Scéna ze Skoronic se soustřeďuje na vyvolávání a vyvolávky. Výstava vrcholí vlčnovským králem a jeho pobočníky. Do prostoru byly začleněny také interaktivní prvky – digitální panely – a hry pro děti (skládání vyvolávek, puzzle, dřevěné kostky). K výstavě byly vytvořeny tiskoviny, jež budou putovat spolu s ní: plakát, brožura – průvodce výstavou, leták, pexeso a pohlednice, jako suvenýr si návštěvníci mohou odnést papírovou růžičku. Výstava, která obdržela patronát generální ředitelky UNESCO, byla v NÚLK slavnostně otevřena v neděli 27. 4. 2014. Program byl doprovázen cimbálovou muzikou Danaj, vyvolávkami Petra Pěchy z Kunovic a workshopem výroby papírových ozdob ze všech čtyř obcí. Další lokality a termíny pro putování výstavy jsou dohodnuty se zástupci pořadatelů jízdy králů.

Podle zájmu byly realizovány přednášky o českých nehmotných statcích na seznamu UNESCO, především ve školách. O jízdě králů a Úmluvě o ochraně nemateriálního kulturního dědictví UNESCO přednášela v anglickém jazyce na Obchodní akademii ve Valašském Meziříčí – přidružené škole UNESCO Eva Románková. Dne 19. 9. 2014 na setkání pracovníků obecních knihoven ve Skalce u Kyjova prezentoval verbuňk Jan Krist, jízdu králů Josef Holcman, předseda Sboru pro ochranu a uchování jízdy králů na jihovýchodní Moravě.

III. NOSITELÉ TRADICE LIDOVÝCH ŘEMESEL

NÚLK je garantem projektu Nositelé tradice lidových řemesel, který navazuje na dokument UNESCO z roku 1989 Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury a je součástí Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice. Projekt Nositelé tradice je českou verzí projektu UNESCO, nazvaného Žijící lidské poklady. Udělování titulu vybraným lidovým výrobcům je od roku 2003 upraveno nařízením vlády č. 5/2003 Sb. o oceněních v oblasti kultury. Přípravou nominací na tento titul je pověřen NÚLK, který soustřeďuje dokumentaci k jednotlivým návrhům podle zpracované metodiky a předává nominace k projednání komisi jmenované ministrem/yní kultury. Od roku 2001 udělili ministr a ministryně kultury přes padesát titulů.

NÚLK předložil dokumentaci kandidátů na udělení titulu k projednání komisi pro výběr nominací dne 2. 4. 2014 v NÚLK. Na základě vybraných nominací přiznal ministr kultury titul řemeslníkům: Miroslavu Urbanovi, Malá Vrbka – ruční tkalcovství, Marii Pyrchalové, Zubří – bílá zuberská výšivka, Růženě Kozumplíkové, Blatnice pod sv. Ant. – zpracování a pletení z orobince. Byla zajištěna dokumentace jejich technologií, předměty spojené s udělením titulu a vydána publikace Nositelé tradice 2014. Slavnostní předávání titulu Nositel tradice lidových řemesel za účasti náměstkyně ministra kultury Anny Matouškové bylo dne 5. 9. 2014 součástí zahájení Národních dnů Evropského kulturního dědictví v prostoru zastřešeného rajského dvora v Domě umění v Opavě, kde NÚLK připravil výstavu výrobků držitelů titulu ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Součástí předávání titulu byla přehlídka tradičních řemesel, na kterou byli pozváni i dříve ocenění výrobci. Byla vydána informativní brožurka seznamující s významem titulu, jeho historií a oceněnými výrobci v roce 2014, kteří jsou představeni krátkým profesním životopisem, výrobní technologií a fotodokumentací.

V sídle NÚLK byla druhým rokem přístupna výstava „Skromné umění - Tradiční řemesla v České republice“, která představuje řemeslné výrobky tak, jak byly nejběžněji vnímány a používány. Realizovány byly podle věkových skupin vzdělávací programy pro školy. Výstava potrvá do 31. října 2015. NÚLK spravoval a aktualizoval doménu www.lidovaremesla.cz

Šimša, M.: Nositelé tradice lidových řemesel 2014. Strážnice. NÚLK, 2014.

Šimša, M.: Nositelé tradice 2014 - Výstava výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidového řemesla, 5. – 16. 9. 2014, Dům umění Opava

IV. ARCHIVNÍ A DOKUMENTAČNÍ FONDY, KNIHOVNA

NÚLK zajišťoval v roce 2014 provoz archivu, dokumentačních fondů a knihovny, pravidelně byly zařazovány přírůstky do knihovny, listinného archivu i dalších archivních fondů a sbírek (plakáty, kalendáře, fotografické a audiovizuální dokumenty). Přibližný odhad rozsahu všech archivních fondů a sbírek (bez fondu odborné knihovny) činí k 31. prosinci cca 200 bm dokumentů, z toho představuje rozsah listinného archivu asi 95 bm. K 31. 12. 2014 bylo ve fotografické archivní sbírce evidováno celkem 95 146 negativů. V průběhu roku byly poskytovány potřebné materiály a služby badatelům a institucím.

V souladu s posláním knihovny byly zabezpečovány informační služby, zpřístupňována naučná literatura a poskytovány odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby. V roce 2014 bylo evidováno a zkatologizováno v prostředí programu KP-Win SQL 230 nových přírůstků. V současné době má odborná knihovna ve svém fondu 16 938 knihovních jednotek. Postupně jsou v elektronickém katalogu sjednocována klíčová slova, prováděny úpravy a aktualizace záznamů. Byla zajišťována meziknihovní výpůjční služba, kopírování a služby spojené s akvizicí nových položek fondu. V roce 2014 bylo evidováno 290 výpůjček, realizována byla zahraniční výměna literatury (4 čísla časopisu Národopisná revue) do 57 odborných institucí a knihoven.

V roce 2014 se NÚLK podílel na generální inventuře archivních fondů a sbírek v ČR a dodal požadované údaje pro potřeby této inventury. V souvislosti s probíhajícím procesem inventur a na doporučení archivního inspektora byla rozpracovaná skartační řízení odložena na počátek roku 2015. Ke skartaci a výběru k uložení bylo připraveno cca 10 bm písemností. Na základě doporučení kontroly ze strany archivní správy bylo započato se změnou dispozice archivních a listinných materiálů v archivním depozitu. V prvním pololetí roku 2014 byla zřízena hlavní spisovna NÚLK, čímž dochází k žádoucímu oddělení archiválií od běžného spisového materiálu určeného ke skartaci a výběru.

Probíhala evidence přírůstků kompaktních disků (20) a obrazových záznamů (84). Byla provedena záchranná digitalizace 53 ks VHS a SVHS z archivu NÚLK na pracovní DVD a archivní DVCAM.

Pokračovaly práce v dlouhodobém úkolu digitalizace archivních fondů a sbírek, a to především v komplexní digitalizaci fotografické sbírky a průběžné digitalizaci fondu videozáznamů. V samostatné databázi informačního systému BACH bylo evidováno 2 070 položek v katalogu digitalizovaných (analogových) černobílých fotografií (konverze proběhla v minulých letech). K digitalizaci bylo v roce 2014 zadáno 6 000 kusů fotografických zvětšenin větších formátů.

Ukončení vlastní digitální konverze a digitální rekatalogizace se předpokládá v roce 2016.

V centrální databázi digitálních fotografií BACH po systematizaci přírůstků je evidováno 31 571 snímků kategorie „born-digital“, z toho přírůstky za rok 2014 tvoří 4329 položek (2000 snímků zahrnuje fotografická dokumentace MFF Strážnice 2014, další kulturní akce ve skanzenu, dokumentace zvykoslovných akcí, průběžná dokumentace Nositelů tradic aj.). Souběžně s dlouhodobým úkolem digitální konverze fondu archivní sbírky negativních a pozitivních fotografických materiálů byla zahájena příprava rekatalogizace fondu jako celku. V roce 2014 proběhla u externího dodavatele digitalizace archivních pomůcek (přírůstkových knih) včetně indexace, kontroly a přípravy k importu do informačního systému. Vzhledem k rozsahu fotografické sbírky (96 tisíc položek) je plánováno zpřístupnění první části fotografického fondu v intranetové databázi až od roku 2016.

V návaznosti na digitální konverzi větší části fondu plakátů byla dokončena kompletní katalogizace v elektronické podobě v systému BACH - Plakáty. Databáze plakátů v současné době zahrnuje 2 481 položek (54 přírůstků v roce 2014) a k jednotlivým databázovým záznamům jsou postupně přiřazovány snímky ve formě digitálních objektů. Souběžně byla prováděna revize fondu včetně fyzické kontroly plakátů a původních dokumentačních karet. V roce 2014 byly zkompletovány přírůstky v archivní sbírce výstřižků z tisku a periodik za rok 2013 v počtu 411, které jsou připraveny k digitální konverzi.

Pracovníci archivu a knihovny spolupracovali při přípravě vydání knih jiných vydavatelů i při archivním výzkumu a digitalizaci vlastních i zapůjčených historických zvukových záznamů a fotografií.

V. VZDĚLÁVACÍ, VYDAVATELSKÁ A PROPAGAČNÍ ČINNOST

V/1 Škola folklorních tradic

V roce 2014 pokračoval v Praze, ZŠ Tábořská 6. cyklus dvouletého akreditovaného rekvalifikačního kurzu „Lektor“ – se zaměřením na tradiční hudbu a tanec, pořádaný NÚLK ve spolupráci s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu v rámci Školy folklorních tradic. Vzdělávací program je akreditován (MŠMT pod č. j. 32 238/10-24/968, podle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky MŠMT č. 176//2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení a v souladu s § 108 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb. a § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Třídni učitelkou 6. cyklu se stala Markéta Lukešová, která současně lektorovala předmět Úvod do studia tradiční lidové kultury. Základy anatomie a fyziologie přednášela Jitka Čemusová; lidový kroj Romana Habartová; pohybovou přípravu Kateřina Černíčková; základy pedagogiky a psychologie Tomáš Čech; historii tance a lidový tanec Daniela Stavělová; úvod do předmětu hudební teorie, sbírky a sběratelé Lubomír Tyllner; základy choreografie Bohumíra Eliášová; lidový kroj Kamila Skopová; dále spolupracovali lektori pro lidový tanec Miloslav Brtník, manželé Perůtkovi, Jana Polášková a Eva Zehnalová. První rok studia proběhl podle učebního plánu, závěrečné zkoušky prvního ročníku kurzu se uskutečnily ve dnech 25. – 26. 4. 2014. Do druhého ročníku postoupilo v září 2014 celkem 39 frekventantů.

V/2 Národopisná revue

Jednání redakční rady časopisu se uskutečnilo ve dnech 14. 1. a 2. 9. 2014. V roce 2014 byla vydána čtyři tematicky zaměřená čísla odborného periodika Národopisná revue, přílohou Národopisné revue 3/2014 byla Personální bibliografie Bohuslava Beneše, významného slovesného folkloristy, bohemisty a slavisty. Sestavení bibliografie připravila Hana Hlášková.

Národopisná revue 1/2014 je věnována problematice vizuální antropologie. Martin Soukup přibližuje vývojové proměny vizuální antropologie a její vymezení (*Kresba a malba v antropologii*), Tomáš Petrů se věnuje vztahu profese etnologa a filmaře (*Etnografický film: průnik vědeckého a uměleckého zkoušení světa*). Na projevy vizualizace afrického Beninu se zaměřuje Barbora

Půtová (*Vizuální prezentace království Benin a jeho vládce: od období britské koloniální vlády až po současnost*), dekorativnímu koberci jako vizuálnímu symbolu sovětské estetiky se věnuje Jaroslava Panáková (*Vec, fotografia a socializmus: príbeh koberca*). Rubrika Proměny tradice přináší odborný článek *Od karikatury po rage faces – príspevok k súčasnej vizuálnej komike* (autorka Eva Šipőczová) a esej o loňské jízdě králů ve Skoronicích (autor Josef Holcman). V rozhovoru s etnochoreoložkou Danielou Stavělovou je připomenuto její životní jubileum (*1954), v rubrice Společenská kronika jsou vzpomenua jubilea etnologů Nadi Valáškové (*1944) a Leoše Šatavy (*1954) a úmrtí národopisné pracovnice Věry Haluzové (1924–2013).

Národopisná revue 2/2014 je věnována tématu Heuristika, kritika a interpretace etnografických pramenů. Daniela Stavělová přináší příspěvek k historickému studiu lidové taneční kultury (*Tanec v denících, pamětech a memoárové literatuře: interpretační dilema*), József Liszka se zaměřuje na problematiku ovlivňování ústní slovesnosti tištěnou produkcí, konkrétně kramářskými tisky (*Na hraniciach populárnej literatúry a ľudovej slovesnosti /k jednej maďarsko-slovensko-českej pútnickej legende a k jej medzižánrovým súvislostiam/*). Školními kronikami se zabývají Barbora Machová a Eva Šipőczová (*Reflexe vzťahu venkovského učiteľa a lokálneho spoločenství na pozadí událostí zaznamenaných ve školních kronikách na Moravě na přelomu 19. a 20. století*), zápisky z četnických stanic přibližuje Libor Svoboda (*Pamätníky četnických stanic – jeden z málo známých historicko-etnologických pramenů*). Juraj Hamar přináší praktické zkušenosti z přepisu zvukových záznamů textů her loutkového divadla (*Transkripcia a rekonštrukcia audiozáznamov hier ľudového bábkára Bohuslava Anderleho*). V rubrice Ohlédnutí uveřejňuje Petr Spielmann příspěvek *Tvorba inšpirovaná ľudovou písní a ľudovými obyčejmi. (Ke stému výročiu narodenia Vladislava Vaculky)* a Jan Krist příspěvek k nedožitým narozeninám slovenského etnologa Adama Prandy (1924–1984). Společenská kronika připomíná jubilea výtvarnice a spisovatelky Kamily Skopové (*1944), etnoložek Aleny Jeřábkové (*1934) a Olgy Kandertové (*1944) a přináší nekrolog etnologa Jana Součka (1946–2014).

Národopisná revue 3/2014 je věnována tématu Prostorové proměny kulturních jevů. Daniel Drápala a Martina Pavlicová se ve své studii zamýšlejí nad pojmem etnografický region a jeho formováním (*Etnografická rajonizace: úvahy nad jejím historickým vývojem a smyslem súčasnej existence*). Jiří Bláha a Alena Dunajová se zabývají jedním z typů krovové konstrukce u venkovských staveb (*K pôvodu a rozšírení nůžkových krovů ve střední Evropě*). Tereza Ziková a Gabriela Fatková se věnují interakci člověka a krajiny (*Lokální identita a paměť krajiny: významné krajinné komponenty v perspektivě aktérů*). V rubrice

materiálových příspěvků představuje Martin Šimša aplikaci geografického informačního systému na problematiku lidového oděvu (*Mapová aplikace Lidový oděv na Moravě a etnokartografická prezentace kabátového oděvu*) a Jarmila Teturová problematiku současného výzkumu etnokulturních tradic na Moravě (*Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicích*). Rubrika Ohlédnutí připomíná významné osobnosti z historiografie oboru – sté výročí narození etnografa a etnoorganologa Ludvíka Kunze (1914–2005) a sběratele lidových písní Václava Stuchlého (1914–2000) a nedožitě osmdesátiny etnologa Václava Frolce (1934–1992). Společenská kronika přináší jubilea etnoložek Evy Urbachové (*1924) a Zory Vanovičové (*1944) a nekrolog slovesného folkloristy Bohuslava Beneše (1927–2014).

Národopisná revue 4/2014 je věnována interdisciplinárně problematice první světové války. Slovenský historik Ferdinand Vrábel se ve své studii věnuje prvním historickým a filozofickým rozborům této dějinné události (*Prvé české a slovenské analýzy „Veľkej vojny z rokov 1914–1915: Tomáš Garrigue Masaryk a Fedor Ruppeldt*). Kulturní historikové Jiří Hanuš a Petr Husák se zabývají společenským významem vzpomínání na danou válečnou skutečnost (*Obraz Velké války: výročí jako příležitost k revizi historického vědomí?*). Rakouské badatelky Verena Moritz a Julia Walleczek-Fritz otevírají tematiku válečných zajatců (*Váleční zajatci v Rakousku-Uhersku v letech 1914–1918*). Etnolog Petr Janeček se zabývá folkloristickým bádáním, které reflektuje válečnou tematiku, ale i dobovou žánrovou strukturu slovesného folkloru (*Prozaická folkloristika a fenomén první světové války*). Dialektoložka Marie Krčmová se dotýká společenských přelomových aspektů v propojení s vývojem jazyka (*České, moravské a slezské dialekty v proměnách doby*). Rubrika Fotozastavení připomíná masovou produkci pohlednic s válečnou tematikou a estetizaci fenoménu války (*Propagační grafika ve službách války*, autorka Hana Dvořáková). Rubrika Ohlédnutí přináší příspěvek *Velká válka v hledáčku národopisu* (autorka Hana Dvořáková), medailon *Horňácký muzikant Jan Tomešek* (autorka Judita Kučerová) a esej spisovatele Josefa Holcmana zaměřenou na oblast folklorního hnutí na Moravě – *Začátek nekonečna (nejen o letošních jízdách králů, Strážníci, Horňáckých slavnostech a skorníckých hodech)*. Ve Společenské kronice jsou připomenuta jubilea slovenské etnoložky Kornélie Jakubíkové (* 1944), české etnografky Zuzany Malcové (* 1954) a historika Jana Rychlíka (*1954). V dalších pravidelných rubrikách byly uveřejněny oborové zprávy z výstav, konferencí, festivalů a recenze nových knih.

V/3 Propagace a prezentace NÚLK

Propagaci své činnosti věnuje NÚLK systematickou pozornost. Vydány byly informační tiskoviny: *Přehled folklorních festivalů a národopisných akcí pro rok 2014* ve formátu PDF na webových stránkách NÚLK, k MFF Strážnice 2014 a folklornímu festivalu Dětská Strážnice byly vydány propagační programová skládačka (s anglickou a německou verzí), grafický plakát, programový sborník s podrobnými informacemi o celém festivalu. V závěru roku byl vytištěn informační leták *Rok v Muzeu vesnice 2015* a připravena propagační skládačka 70. ročníku MFF Strážnice 2015 a 33. ročníku festivalu Dětská Strážnice 2015.

Ve dnech 1. 5. - 31. 7. 2014 se uskutečnila cílená reklamní kampaň zaměřená na prezentaci MVJVM. Prezentace proběhla v několika rovinách. Prvotní prezentace s nejširším dopadem byla reklama zobrazující se na nejpoužívanějších internetových vyhledávačích (Seznam, Centrum, Atlas) a jejich podřízených portálech. Další prezentace MVJVM byla formou billboardů umístěných na lodích na Baťově kanále. Součástí kampaně byl strukturovaný dotazník, který vyplnilo a odevzdalo více jak 2000 návštěvníků muzea. Data byla zpracována a budou využita při propagaci v následujících letech pro přesné zaměření na určité skupiny návštěvníků. Součástí kampaně bylo vytvoření letáků s QR kódem odkazujícím na internetové stránky MVJVM. Letáky byly rozděleny na 16 skupin, na 16 různých turistických cílů v regionu. Každý z letáků měl specifický kód, který umožnil dohledat, kde návštěvník leták odebral nebo kde načel QR kód a připojil se tak na stránky Muzea vesnice, které byly upraveny a přizpůsobeny reklamní kampani.

NÚLK prezentoval svou činnost v Brně na veletrhu cestovního ruchu a turistických zajímavostí Regiontour 2014 prostřednictvím Centrály cestovního ruchu jižní Moravy (CCRJM). Další prezentace akcí pořádaných NÚLK proběhla prostřednictvím CCRJM na různých evropských veletrzích cestovního ruchu (Praha, Vídeň, Paříž) a na mnoha turistických a propagačních webových portálech. Průběžně byly aktualizovány a upravovány údaje o NÚLK a jeho akcích v propagačních materiálech jiných institucí a vydavatelství. NÚLK byl zapojen jako aktivní člen do projektu Top výletní cíle jižní Moravy.

S mediálními partnery MFF byla smluvně sjednána podpora 69. ročníku MFF a 32. ročníku Dětské Strážnice. Ke všem akcím pořádaným NÚLK byla zajištěna podle charakteru akce odpovídající propagace - výlep plakátů, rozeslání pozvánek, hlášení v místních rozhlasích, využití elektronické pošty, webového prostoru a sociálních sítí, informačních center, regionálního tisku a regionálních rozhlasových a televizních stanic. Ve dnech 27. – 28. 9. 2014 prezentoval NÚLK

svou činnost v rámci dnů otevřených dveří Ministerstva kultury v Nosticově paláci.

VI. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI A DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

NÚLK jako specializovaná výzkumná a odborná instituce MK aktivně působí v různých mezinárodních aktivitách v oblasti lidové kultury, zvláště folkloru, především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury, dále Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví a v souladu s Koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice. Pokračovala spolupráce s CIOFF, ICOM, AEOM a dalšími zahraničními partnery.

VI/1 UNESCO

NÚLK je pověřen Ministerstvem kultury naplňováním Úmluvy o zachování nehmotného kulturního dědictví UNESCO a zároveň na expertní úrovni zastupuje ministerstvo na mezinárodních jednáních s organizací souvisejících. V roce 2014 byla Eva Románková vyslána na dvě mezivládní jednání do sídla UNESCO v Paříži. Ve dnech 2. – 5. 6. 2014 to bylo Valné shromáždění a 24. – 28. 11. 2014 zasedání Mezivládního výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO. Valné shromáždění projednává především koncepční záležitosti týkající se zmíněné úmluvy, schvaluje finanční plány a zabývá se revizemi Operačních směrnic. Delegace ČR vždy usiluje o aktivní přístup k členství v obou orgánech Úmluvy. V roce 2014 neměla ČR možnost aktivněji zasahovat do jednání Mezivládního výboru, protože ČR v roce 2013 skončil čtyřletý mandát. Jednání se účastnily Dita Limová (MK) a Eva Románková. Paralelně s mezivládními záležitostmi sleduje NÚLK jako sídlo národní sekce organizace CIOFF a člen České národopisné společnosti aktivity ICH NGO fóra – fóra nevládních organizací akreditovaných UNESCO. Eva Románková se zúčastnila v rámci listopadové cesty do Paříže odborného symposia pořádaného NGO forem a dalších zasedání tohoto uskupení.

Eva Románková v roce 2014 pokračovala v jednání s partnery z Rakouska, Maďarska a Slovenska na přípravě multinárodní nominace technologie výroby modrotisku do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO. V rámci této přípravy uskutečnila Eva Románková služební cestu se zástupci modrotiskové dílny Františka Jocha dne 25. 9. 2014 do Bratislavy za účelem prezentace nominace modrotisku na kolokviu „Příběh modrotlače v 20. a 21. století“, kterou pořádalo Ústředí lidové umělecké výroby. Součástí kolokvia bylo otevření výstavy „Farbené do modra“.

Jednání České komise pro UNESCO se v Praze účastnil Jan Krist (11. 3. 2014, 8. 10. 2014, 12. 11. 2014, 10. 12. 2014).

VI/2 IOV

IOV patří k nevládním organizacím UNESCO, které využívají poznatků národopisného bádání ke své činnosti, jeho doménou je podpora a organizování folklorních festivalů, na nichž se prezentují kromě projevů folkloru také tradiční řemesla a lidové umění. NÚLK je členem národní sekce International Organization für Volkskunst (Mezinárodní organizace lidového umění) v ČR. NÚLK je řádným členem od roku 1999.

VI/3 ICOM

ICOM patří mezi nejvýznamnější světové nevládní organizace UNESCO sdružující muzea všech typů a zaměření. NÚLK spravuje Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy, vlastní rozsáhlý sbírkový fond a členství v ICOM umožnilo zařadit muzeum do celosvětové muzejní sítě. Umožňuje rovněž kontakty se světovými muzei, výměny výstav a účast na odborných konferencích a seminářích. NÚLK je řádným členem organizace International Council of Museums (Mezinárodní organizace muzeí) od roku 2006. Jednání Valné hromady se v Praze ve dnech 25. – 26. 2. 2014 zúčastnil Jan Krist.

VI/4 CIOFF, zahraniční cesty a festivaly v rámci spolupráce s CIOFF

NÚLK je řádným členem CIOFF (Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionels – Mezinárodní rady pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění) a je sídlem České národní sekce CIOFF (ČNS). ČR je členem této nevládní organizace působící v oblasti neprofesionálních aktivit a jedním z hlavních cílů je sdružovat renomované folklorní festivaly z naší země, které mají zájem zařadit se do sítě prestižních festivalů v celosvětovém měřítku. Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici je členem od roku 1980, Česká národní sekce CIOFF vznikla v roce 1993. V roce 2014 byla zahájena transformace České národní sekce na zapsaný spolek. Průběžně probíhala komunikace sekretariátu ČNS CIOFF s členskou základnou. NÚLK provozuje a pravidelně aktualizuje webovou prezentaci www.cioff.cz,

zveřejňuje dostupné nabídky zahraničních souborů i festivalů a přináší informace o členských festivalech ČNS. Podle potřeby byla zpracovávána doporučení ČNS CIOFF souborům k jejich výjezdu do zahraničí. Ve stanoveném termínu byly zpracovány podklady pro výroční zprávu CIOFF a pro kalendárium CIOFF, uhrazen členský příspěvek. Po ukončení MFF Strážnice 2014 bylo vypracováno hlášení o účasti zahraničních souborů pro potřeby CIOFF. Zahraniční aktivity NÚLK byly zaměřeny zejména na spolupráci s národními sekcemi, Výkonným výborem a Radou CIOFF.

- Zasedání Středoevropského sektoru CIOFF se konalo ve městě Kranj, Slovinsko ve dnech 28. 5. – 31. 5. 2014. Jednání se zúčastnila Vlasta Ondrušová, na programu byly zprávy o činnosti všech komisí a pracovních skupin, závěry jednání Výboru. Byla schválena výše členských poplatků pro rok 2015, program Světového kongresu, kulturní konference a témata Open fora, byla nastíněna strategie CIOFF do roku 2018.

- Vlasta Ondrušová se ve dnech 21. – 25. 10. 2014 zúčastnila jako členka Legislativní komise 44. Světového kongresu CIOFF v Budyšině, Německo. Důležitým bodem jednání byla spolupráce CIOFF a UNESCO v oblasti ochrany a prezentace nemateriálních kulturních statků. Součástí kongresu byla kulturní konference. Během kongresu proběhla zasedání Středoevropského sektoru CIOFF a Legislativní komise. Uskutečnila se jednání se zástupci některých členských států a folklorních festivalů, díky nimž byly zajištěny soubory pro české folklorní festivaly a pozvání pro folklorní soubory z ČR na zahraniční festivaly.

VI/5 Ostatní spolupráce se zahraničím

Maďarsko

Řešitelský tým projektu „Tradiční lidový oděv na Moravě, identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850 - 1950“ NAKI - Martin Šimša, Alena Samohýlová, Petra Hrbáčová v rámci výzkumné práce navštívili ve dnech 8. – 11. 12. 2014 Budapešť. Cílem cesty byla návštěva výstavních expozic vybraných muzeí se zaměřením na etnografii, historii a dějiny umění - Etnografické muzeum (Néprajzi Múzeum), Maďarské národní muzeum (Magyar Nemzeti Múzeum) a Muzeum užitého umění (Iparművészeti Múzeum). Dále byla navštívena Maďarská národní galerie (Magyar Nemzeti Galéria) a Muzeum krásného umění (Szépművészeti Múzeum). V navštívených expozicích byla pořízena bohatá fotografická

dokumentace dochovaných oděvních součástí a historických ikonografií, které jsou dokladem prolínání slohového a lidového oděvu ve středoevropské oblasti.

Německo

- Ve dnech 23. – 28. 9. 2014 navštívili Martin Novotný a Martin Šimša v rámci odborné exkurze českého výboru ICOM vybrané muzejní instituce se zaměřením na etnografii v Dolním Sasku a svobodných hanzovních městech. Jednalo se především o Muzeum August Kestner v Hannoveru, Museum für Kunst und Gewerbe a Museum für Völkerkunde v Hamburku, Übersee Museum a Flocke Museum v Brémách. Hlavní důraz v rámci exkurze byl kladen na způsoby konzervace, uložení sbírkových předmětů v depozitářích a nové způsoby prezentace muzejních sbírek.

- Ve dnech 1. – 6. 6. 2014 vykonal Martin Novotný zahraniční služební cestu do Verden. V rámci úkolu Dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace „Prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě“ se zúčastnil kurzu zaměřeného na hliněné stavitelství, který pořádalo Severoněmecké centrum pro trvale udržitelné stavitelství.

- V rámci projektu NAKI - „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“ provedl ve dnech 5. – 7. 5. 2014 Martin Novotný výzkum hliněného stavitelství v muzeu v Gnevsdorfu a studium literatury ve státní knihovně v Berlíně.

Rakousko

- V souvislosti s výzkumnou činností NÚLK byla navázána spolupráce s rakouskou stranou – Muzeum vesnice oblasti Weinviertel Niedersulz (Weinviertler Museumsdorf Niedersulz). Výsledkem bylo uspořádání mezinárodního symposia zaměřeného na problematiku tradičních hliněných staveb, které se uskutečnilo v Niedersulzu a ve Strážnici (odborná exkurze v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy) ve dnech 26. – 28. 3. 2014 za účasti předních odborníků ze šesti zemí střední Evropy, kteří se specializují na tradiční hliněné stavby. Výsledkem symposia bylo vydání sborníku *Lehmbau - Tradition und moderne (Hliněná stavba – tradice a současnost)*. Projekt byl realizován v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika s podporou „Evropského fondu pro regionální rozvoj“ (EFDF) Evropské unie. Symposia se zúčastnili Jan Krist, Martin Šimša, Martin Novotný.

- Dne 10. 9. 2014 se Zdeněk Bobčík zúčastnil pracovní exkurze do Muzea vesnice v Niedersulzu a Muzea nesmyslů v Herrnbaumgartenu, kterou

uspořádala Centrála cestovního ruchu jižní Moravy v rámci projektu Rozvoj kvality v turistických cílech jižní Moravy a Weinviertelu. Exkurze byla zaměřena na výměnu zkušeností příhraniční spolupráce a prezentaci turistických Top cílů.

Slovenská republika

Spolupráce se Slovenskem se týkala především spolupráce s Etnologickým ústavem SAV, Národním osvětovým centrem v Bratislavě, Etnografickým muzeem Slovenského národního muzea v Martině a folklorním festivalem Myjava.

- NÚLK dlouhodobě spolupracuje při přípravě a realizaci Mezinárodního folklorního festivalu v Myjavě, Jan Krist je členem Předsednictva Programové rady festivalu a zúčastňuje se všech potřebných přípravných a hodnotících zasedání i samotného festivalu. Jednání Programové rady se uskutečnilo v Bratislavě dne 15. 1., 12. 3., 14. 5. a 17. 9. 2014, samotný festival v Myjavě ve dnech 20. - 22. 6. 2014. Všechny materiály byly předány do dokumentačních fondů ústavu. V rámci jednání byla uskutečněna vzájemná výměna kontaktů a zkušeností při přípravě dramaturgie i jednotlivých pořadů obou festivalů, spolupráce při zajišťování zahraničních souborů pro MFF Strážnice a MFF Myjava. Dne 21. 3. 2014 a 15. 12. 2014 se Jan Krist v Etnologickém ústavu SAV v Bratislavě zúčastnil zasedání redakční rady vědeckého časopisu Slovenský národopis.

- Dne 19. 2. 2014 jednali Jan Krist a Vlasta Ondrušová s představiteli Národního osvětového centra v Bratislavě, které je ústředním metodickým a poradenským pracovištěm na Slovensku, o další spolupráci na projektu Muzičky a o spolupráci při přípravě jubilejního ročníku Folklorního festivalu Východná 2014.

- Součástí aktivity Dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace „Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě“ v roce 2014 byla studijní cesta Petry Hrbáčové, Markéty Lukešové a Evy Rýpalové ve dnech 19. – 21. 8. 2014 do muzeí v přírodě a památkových zón lidové architektury - Vychylovka, Pribilina, Vlkolíneč, Martin, Čičmany. Cílem bylo poznání odlišných přístupů k ztvárnění muzejních expozic muzeí v přírodě, organizace edukativních programů či kulturně společenských akcí, informační a propagační materiály, lektorské služby a další aspekty muzejní práce.

- Dne 9. 9. 2014 se zúčastnili Jan Krist a Martin Novotný v Martině v Múzeu slovenskej dediny odborného semináře „Prezentácia tradičných výrobných postupov v múzeách v prírode so zreteľom na technické stavby“. Martin

Novotný vystoupil s referátem „Technické stavby v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy – plán, realizace, výhled od budoucna“.

- V sídle Slovenského ľudového uměleckého kolektivu v Bratislavě se dne 23. 9. 2014 konala pracovní schůzka ke zpracování nominačních dokumentů o českém a slovenském loutkářství pro zápis do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO. Jednání se zúčastnili Eva Románková a Jan Krist.

- Vlasta Ondrušová dne 10. 12. 2014 navštívila výstavu modrotisku „Farbené do modra“ v Ústředí lidové umělecké výroby v Bratislavě v souvislosti s přípravou multinárodní nominace do Reprezentativního seznamu UNESCO. Současně projednala s autorkou zahraničního pořadu Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2015 dr. Ľubici Voľanskou dramaturgickou přípravu tohoto pořadu.

Srbsko

Ve dnech 30. 8. – 5. 9. 2014 prováděli Martin Novotný a Miroslav Válka v rámci projektu NAKI - „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“ výzkum hliněných staveb ve vesnicích bývalých kolonistů v oblasti Vojvodiny (Srem, Bácska). Dalším z cílů byl archivní výzkum a studium literatury v památkovém ústavu v Novém Sadu, návštěva expozice lidových staveb Vojvodinského muzea v tomto městě a rozsáhlé expozice věnované mj. hliněnému stavitelství v Etnografickém muzeu v Bělehradě.

Velká Británie

Eva Románková a Martin Šimša uskutečnili ve dnech 28. 4. – 4. 5. 2014 služební cestu do Velké Británie za účelem účasti na mezinárodním workshopu „Historic Clothing in Open Air Museums“ – historický oděv v muzeích v přírodě, pořádaný organizací AEOM v muzeu Weald & Downland Open Air Museum (WDOAM), kde přednesli prezentaci *Historic Clothing in the Open Air Museum Strážnice – historický oděv v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici*. Obsahem příspěvku byla charakteristika regionálních typů oděvů ve sběrné oblasti muzea, jejich stříhová dokumentace, pořizování kopií a jejich využívání při ožívování areálu MVJVM. Součástí prezentace bylo představení publikace *Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. – 18. století*, kterou vydal NÚLK.

Za finanční podpory MK se v NÚLK ve dnech 1. – 5. října 2014 uskutečnil 9. ročník mezinárodní dětské tvůrčí dílny MUŽICKY 2014, kterého se zúčastnily Cimbálová muzika ZUŠ Veselí nad Moravou, Ludová hudba Markétky Bobáňovej z Terchové (SR) a muzika Vozembach při ZUŠ J. S. Bacha v Dobřanech. Dílna byla zařazena mezi události „Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti“, byla realizována za finanční podpory MK a byla jí udělena záštita ministra kultury. Na organizaci projektu spolupracovali Jiří Höhn, Petr Číhal a Dominika Kalichová. Tvůrčí dílna byla tematicky zaměřena na pochopení kulturní rozmanitosti a na výuku regionálních specifíků lidové hudby etnografických oblastí původu tří zúčastněných muzik. Získané poznatky z výuky a dovednosti pak představili muzikanti na dvou veřejných koncertech. Dne 3. 10. 2014 předvedly zúčastněné soubory výsledek své práce v sále Základní umělecké školy ve Veselí nad Moravou a v neděli 5. 10. 2014 závěrečný koncert v prostorách zámku v Uherském Ostrohu ve spolupráci s městem Uherský Ostroh. V programu zazněly profilové hudební ukázky jednotlivých muzik a všechny společně nacvičené úpravy. Pro účastníky mezinárodní tvůrčí dílny dětských lidových muzik byl připraven kulturně-vzdělávací doprovodný program. Muzikanti si prohlédli mj. expozici hudebních nástrojů lidové hudby v České republice na zámku ve Strážnici, Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici a hlavní pořad XXIV. Festivalu hudebních nástrojů lidových muzik v Uherském Hradišti. Pořízená videodokumentace a audiozáznamy byly předány do archivu NÚLK. Výsledky dílny budou představeny veřejnosti v pořadu „Muzičky“ autora Petra Číhala v rámci 70. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2015 a 33. ročníku festivalu Dětská Strážnice 2015.

VI/6 Spolupráce s domácími institucemi

NÚLK spolupracuje s mnoha muzejními, univerzitními a vědeckými institucemi v ČR a metodicky i organizačně pomáhá folklorním souborům a festivalům. V roce 2014 pokračovala spolupráce NÚLK s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu, Folklorním sdružením ČR, Valašským muzeem v přírodě, Ústavem evropské etnologie Brno, Etnologickým ústavem AV v Praze a v Brně, Moravským zemským muzeem Brno a dalšími muzei, Asociací muzeí a galerií, Českou národopisnou společností. Odborní pracovníci NÚLK působili v různých komisích, vědeckých, programových a

redakčních radách, např. v České komisi pro UNESCO, Národní radě pro tradiční lidovou kulturu, grantových komisích MK.

- Ředitel NÚLK Jan Krist je členem Ředitelské rady NIPOS v Praze, ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm působí jako člen redakční rady sborníku *Museum vivum* a spolu s Evou Románkovou ve Vědecké radě Valašského muzea v přírodě.

- NÚLK je členem Českého svazu muzeí v přírodě, Jan Krist je členem správní rady, která zasedala ve Strážnici 31. 1. 2014 a 28. 2. 2014 v Hlinsku, jednání Valné hromady bylo 31. 1. 2014 ve Strážnici. Semináře ČSMP v Kolíně se 11. 11. 2014 zúčastnili Martin Novotný a Martin Šimša.

- NÚLK je společně s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu a Folklořním sdružením ČR členem Koordinační rady pro folklor, dne 8. 11. 2014 se Markéta Lukešová zúčastnila přehlídky choreografií v Jihlavě.

- Martin Šimša je členem redakční rady časopisu *Slovácko*. V nákupní komisi pro sbírkotvornou činnost ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti působili Martin Šimša a Vlasta Ondrušová, která je i členkou nákupní komise pro sbírkovou činnost v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Masarykově muzeu v Hodoníně.

- Česká národopisná společnost – ve dnech 16. – 18. 9. 2014 se v Plzni uskutečnilo Valné shromáždění a volba hlavního výboru, za členy výboru byli zvoleni Eva Románková a Martin Novotný. Ve spolupráci s NÚLK je každoročně realizováno slavnostní předávání cen ČNS v rámci MFF Strážnice.

- Jan Krist se zúčastnil zasedání krajské sekce AMG dne 12. 12. 2014 v Brně, odborní pracovníci se účastnili zasedání odborných komisí AMG.

- Martin Šimša je členem redakční rady časopisu *Muzeum*, který vydává Národní muzeum v Praze, členem redakční rady časopisu *Ethnologia Europae Centralis*.

- Ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska bylo dne 6. 9. 2014 zajištěno slavnostní předávání titulu Nositel tradice lidového řemesla v rámci zahájení Národních dnů evropského kulturního dědictví v Opavě.

- Jan Krist vykonával činnost vyplývající z členství v České komisi pro UNESCO, Rady pro umění MK, grantových komisích MK: Komise pro integraci romské komunity, Komise pro kulturu národnostních menšin, Komise pro udělování příspěvků na tvůrčí a studijní účely v oblasti neprofesionálního umění a tradiční lidové kultury, Komise na podporu regionálních tradic a Komise pro udělování Ceny ministerstva kultury.

- Vlasta Ondrušová je členkou grantové komise MK pro oblast lidové kultury, Komise pro kategorii B programu podpory tradiční lidové kultury, odborně

spolupracuje na projektu Tradiční výrobek Slovácka, Region Slovácka v Uherském Hradišti.

- Jan Krist je členem odborné Komise pro tradiční lidovou kulturu Jihomoravského kraje pro výběr lidových řemeslníků k ocenění jejich práce (10. 3. 2014), dále je členem redakční rady Malovaného kraje (29. 8. a 9. 12. 2014).
- V NIPOS - odborné radě pro folklor pracovala Markéta Lukešová.
- Na jednání kulturní komise Města Strážnice zastupoval NÚLK Petr Horehled'.

VII. PREZENTACE TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY FORMOU VZDĚLÁVACÍCH POŘADŮ

VII/1 69. ročník Mezinárodního folklorního festivalu "Strážnice 2014" a 32. ročník festivalu „Dětská Strážnice 2014“

69. ročník MFF a 32. ročník festivalu Dětská Strážnice se uskutečnil za finanční podpory MK ve Strážnici ve dnech 26. – 29. 6. 2014. NÚLK zajišťoval jednání Dramaturgicko-produkční rady (30. 1., 10. 4., 15. 5. a 11. 9. 2014, předsedkyně Ludmila Horehledová), Programové rady a Senátu programové rady (21. 11., 10. 4., 27. 6. a 18. 9. 2014, předseda PR Ivo Frolec, předseda Senátu Karel Pavlišník), garantoval přípravu jednotlivých pořadů, zajištění realizačních štábů, účinkujících, včetně zabezpečení jejich pobytu. Dále zajišťoval technicko-provozní přípravu jednotlivých areálů, pořadatelskou, finanční, úklidovou a zdravotní službu, občerstvení návštěvníků. NÚLK zabezpečil propagaci akce a dokumentaci všech prezentovaných pořadů. Propagace festivalu byla prováděna průběžně prostřednictvím programového letáku, grafického plakátu, pomocí elektronických médií a programového sborníku. Do propagace festivalu se zapojila veřejnoprávní i komerční média: TV Noe, Český rozhlas, Rádio Proglas a regionální televizní kanály. Festivalu se zúčastnilo více než 20.000 diváků.

Festivalové pořady proběhly ve všech prostorách festivalového areálu, v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, zámecké expozici lidových hudebních nástrojů, kostele sv. Martina, v ulicích města. Skladbu 69. ročníku tvořilo 32 pořadů, ve kterých vystoupilo více než 1.600 účinkujících (85 souborů a skupin) z ČR a přes 200 účinkujících ze zahraničí. Festivalu se zúčastnilo 5 zahraničních souborů – z Albánie (soubor Zëri i Bilbilit ze Sarandy), Indonésie (soubor Jakarta Musical Production z Jakarty), Kazachstánu (soubor Aui-ai z Astany), Ruska (soubor Aurora Borealis ze St. Petersburgu) a Slovenska (soubor Urpín z Banskej Bystrice), 45 soutěžících ve verbuňku, 21 lidových řemeslníků a 18 hudeb v zábavních střediscích. Vybrané pořady *Tady jsme doma*, *Jako pytel blech!*, *Mužičky*, *Folklorní škola* a *Květy nejen do herbáře aneb Sto roků po Janáčkově* byly věnovány oslavě Roku české hudby. Součástí festivalu byla prodejní výstava materiálů s folklorní tematikou „*Folklorica - knihy, audio, video*“.

Zahraniční soubory vystoupily v úterý 24. 6. v Domově pro seniory ve Strážnici, ve středu 25. 6. v atriu Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě, soubor z Kazachstánu ve čtvrtek 26. 6. v rámci festivalu F scéna v Brně.

Festivalu se kromě slovenského souboru Urpín z Banské Bystrice, který účinkoval v zahraničním pořadu, zúčastnili další účinkující ze Slovenska: ľudová hudba Bobáňovci z Terchovej, gajdoš Juraj Dufek z Bojnic, detská ľudová hudba Radosť z Trenčína, SLUK z Bratislavy a Chlapská spevácka skupina Škrupinka z Trenčína.

Během tří festivalových dní a nocí se mohli návštěvníci pobavit v zábavních střediscích u třinácti cimbálových a pěti dechových kapelách. Pořad *Noc s hudci* byl zahájen v pátek v 19.00 hod. u busty Slávka Volavého před budovou zámku.

ČTVRTEK

Amfiteátr Bludník

9.30 hod. Z krajín za obzorem. Zahraniční pořad pro školy (*Juraj Hamar a Lucie Uhlíková*)

Zámecký park – Ostrůvek

19.30 hod. Tancuj, tancuj, vykrúcaj. Zábavný večer pro děti (*Marie Knitlová*)

PÁTEK

Zámecký park - louka u Platanové aleje

9.00 hod. Chceme si hrát, učit se a smát. Tvůrčí dílny a soutěže pro děti (*Marie Knitlová a Marie Flašarová*)

Amfiteátr Bludník

20.00 hod. Slavnostní zahájení MFF a Pozvánka na festival (*Petr Ryšavý*).

Předání Ceny Ministerstva kultury ČR PhDr. Jiřině Langhammerové.

22.00 hod. Z krajín za obzorem. Pořad zahraničních folklorních souborů (*Juraj Hamar a Lucie Uhlíková*)

Amfiteátr Zahrada

22.30 hod. Nepatříme do sběru!!! aneb Klasický příběh o nerecyklovatelnosti folkloristy, který však jednou čeká každého z nás... (*David Pavlíček*)

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

17.00 hod. amfiteátr -Tady jsme doma. Devatero kvítí aneb Co roste v zahradě i na poli (*Alena Schauerová a Magdalena Maňáková*)

17.00 hod. areál - Pozor na vodu, přátelé! Kdo přijde, upije - trochu vodovinné filozofie (*František Hrňa a Miloslav Hrdý*)

Zámecký park

Noc s hudci a Zábavy (*Petr Horehled' a Vojtěch Ducháček*)

SOBOTA

Kostel sv. Martina

9.00 hod. Za nebeskou bránou II. Od svaté Máří do Tří králů (*Anna Hrčková*)

Amfiteátr Bludník

18.00 hod. Hodina českého tance (*Miloš Vršecký a Tomáš Jehlička*)

20.10 hod. Předávání Cen České národopisné společnosti za rok 2013

20.30 hod. Poklady z malované truhly. Regionální pořad Těšínského Slezska (*Kateřina Macečková*)

Amfiteátr Zahrada

9.00 hod. Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (*Jan Blahůšek, Rudolf Tuček a Jarmila Teturová*)

14.30 hod. Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

21.30 hod. Zatancujme si – Strážnicko (*Tatiana Pálenská*)

22.30 hod. Květy nejen do herbáře aneb Sto roků po Janáčkově. Hudební pořad k Roku české hudby (*Jarmila Procházková, Jiří Plocek a Břetislav Rychlík*)

Amfiteátr Zámek

14.00 hod. Strážnické doteky. Na pomezí žánrů - pozvánka na Festival Slunce Strážnice 2014 (*Pavel Kopřiva a † Jan Souček*)

22.30 hod. Z krajín za obzorem. Pořad zahraničních folklorních souborů (*Juraj Hamar*)

Zámek – Expozice hudebních nástrojů

11.00 hod. a 14.00 hod. Na kraj Ameriky. Vystěhovalectví do Ameriky ve slovácké lidové písni (*Lucie Uhlíková a Pavel Popelka*)

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

10.30 hod. amfiteátr - Jako pytel blech! Pořad dětských folklorních souborů (*Zdeněk Vejvoda*)

10.30 hod. areál - Dětský dvůr. Čí to dívčina byla, co tu košulku šila? (*Blanka Petráková*)

10.30 hod. areál - Přehlídka tradičních řemesel (*Martin Šimša*)

11.00 hod. stodola B11 - Folklorní klub. Slovácká čítanka aneb Vybráno ze zlatého fondu národopisné literatury Slovácka (*Jiří Jílek a Markéta Lukešová*)
13.00 hod. stodola B11 - Folklorní škola. Hledání Lašska (*Vladimír Michalička*)
14.00 hod. amfiteátr - Muzičky. Přehlídka dětských folklorních muzik (*Petr Číhal*)
14.00 hod. objekt E 12 - Promítání dokumentů ČT (*Vítězslav Jaroš*)

Město

15.00 do 17.00 hod. Slavnostní průvod účinkujících (*Jan Hořák*)

Zámecký park

10.00 hod. Pod Šancama - Gastro vitae (*Romana Habartová*)

NEDELE

9.00 hod. slavnostní bohoslužba v kostele Nanebevzetí Panny Marie

Amfiteátr Bludník

13.30 hod. Z krajin za obzorem. Pořad zahraničních folklorních souborů (*Juraj Hamar a Lucie Uhlíková*)
15.00 hod. Křížom - krážom. Hudebně-taneční program SLUKu (*Juraj Hamar*)
16.30 hod. Slavnostní ukončení MFF (*Petr Ryšavý*)

Amfiteátr Zahrada

10.30 hod. Zpěvacek slaví 20 let (*František Černý, Milan Zelinka a Marek Janata*)

Amfiteátr Zámek

10.30 hod. Tance s přáteli (*Lubica Vol'anská*)
14.30 hod. Odpoledne s dechovkou (*Jiří Štica*)

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

10.00 hod. amfiteátr - Zahraj mně, hudečku. Nejmladší dětské muziky představují své primášky (*A. Maděričová*)
13.30 hod. areál - Pozor na vodu, přátelé! Kdo přijde, upije - trochu vodovinné filozofie (*František Hrná a Miloslav Hrdý*)

Cena MFF „Strážnice 2014“ byla udělena:

Kateřině Macečkové, autorce pořadu *Poklady z malované truhly* za přípravu a realizaci regionálního pořadu, za příkladnou prezentaci tanečního, hudebního materiálu a lidového oděvu Těšínského Slezska.

Titul Laureát MFF „Strážnice 2014“ byl udělen:

- Dětskému souboru Stázka z Teplé za spontánní interpretaci zvoleného tématu v pořadu Jako pytel blech!
- Miroslavu Kolaciovi a Petru Mičkovi za originální nápad a interpretaci symbiózy vážné a lidové hudby v pořadu Květy nejen do herbáře aneb Sto roků po Janáčkově.
- Chlapské spevácké skupině Škrupinka z Trenčína za přirozený a spontánní projev v pořadu Nepatříme do sběru!!!
- Ludové hudbe Miloša Bobáňa z Terchovej za přesvědčivý autentický výkon v pořadu Květy nejen do herbáře aneb Sto roků po Janáčkově.
- Cimbálové muzice Pramének ZUŠ Uherský Ostroh za mimořádnou úroveň interpretace hudebního žánru v pořadu Zahraj mně, hudečku.

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

Ve finále vystoupilo celkem 18 tanečníků. Hudební doprovod tanečníků zajistily cimbálové muziky Burčáci z Míkovic, OLiNa z Hodonína a Šmytec z Brna. V první přestávce proběhla prezentace regionu Uherskohradištsko s krojovou přehlídkou a ukázkou typických regionálních tanců, druhou přestávku vyplnili vítězové tří kategorií dětské soutěže, která se uskutečnila v Kunovicích (Tadeáš Tomšej, Michal Frašták a Robin Feldvabel).

Výsledek Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

- 1. místo: Stanislav Popela, Perná
- 2. místo: Aleš Rada, Staré Město
- 3. místo: Martin Kobzík, Týnec

Cena ankety diváků: Antonín Žmola, Kněžpole

Cena poroty seniorů: Ladislav Jagoš, za osobní přínos rozvoje verbuňku na Horňácku

Cenu diváka v pořadu *Zahraj mně, hudečku. Nejmladší dětské muziky představují své primášky*, získal Marek Pavlica, Staré Město.

VII/2 Aktivity v areálech NÚLK

Objekty byly návštěvníkům otevřeny v období od 1. 5. do 31. 10. 2014. V budově zámku byly veřejnosti zpřístupněny stálé expozice (zámecká knihovna a kaple, expozice Nástroje lidové hudby v České republice, výstava „Skromné umění - Tradiční řemesla v České republice“ věnovaná 10. výročí vyhlášení Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO) a putovní výstava k jízdě králů „Na krále, matičko, na krále“, nad kterou převzala patronát generální ředitelka UNESCO. Zámek navštívilo 4 200 návštěvníků a Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy 43 200 návštěvníků. NÚLK rozšířil svou nabídku veřejnosti a v určené dny (18. 5., 6. 9., 28. 10.) zpřístupnil své expozice návštěvníkům zdarma.

V Muzeu vesnice byly i v roce 2014 připraveny opět dva prohlídkové okruhy: Život lidský a Lidská práce. První okruh je zaměřen na důležité okamžiky v lidském životě (narození, svatba, smrt), druhý na práci a řemesla (pečení chleba, praní prádla, vinařství, kovářství, tkalcovství). Okruhy se střídají vždy v lichou a sudou hodinu. V měsících červenci a srpnu se mohli návštěvníci rozhodnout pro prohlídku s průvodcem nebo pro volnou prohlídku bez průvodce. Ve vybraných objektech podávali průvodci výklad a předváděli ukázky některých domácích prací (pletení rukavic na dřevěné formě, hry s dětmi, praní prádla na valše, tkaní na stavu, vyšívání), v některých objektech byly ve stanovené dny předváděny ukázky řemeslné výroby (výroba keramiky, v objektu E14 - vinařství, C6 - obchod koloniál). V roce 2014 pokračovala nabídka speciálních dětských prohlídek, určených zejména pro první stupeň základních škol jako doplněk učiva vlastivědy a přírodovědy. Pro rodiny s dětmi byl připraven zábavný prohlídkový okruh s pracovním listem a „kamarádem Fanoškem“. Areál byl oživen chovem ovcí a domácího zvířectva. Po celou návštěvní sezónu probíhala spolupráce s Centrálou cestovního ruchu - jižní Morava - Top výletní cíle, zaměřená na společnou nabídku na další výletní cíle návštěvníků.

V rámci návštěvní sezóny 2014 byly v areálu MVJVM realizovány pořady:

*Fašanky, fašanky, Velká noc ide (10. – 11. 4. 2014),
autoři Martin Šimša, Ivana Šišperová*

Program věnovaný školní mládeži prvního a druhého stupně základních škol představil masopustní zvyky z jihovýchodní Moravy - fašankový tanec podšable, chození medvěďáře s medvědem, smažení božích milostí, koblih a další činnosti

z masopustní a postní doby. V druhé části pak zvyky velikonočního období - vynášení smrti, hrkání a šlaháčka.

*Velikonoce ve skanzenu (13. 4. 2014),
autoři Martin Šimša, Ivana Šišperová*

Program věnovaný široké veřejnosti představil masopustní a velikonoční zvyky z jihovýchodní Moravy (chození medvěďáře s medvědem, smažení božích milostí, pochovávaní basy aj.). Návštěvníci si mohli vyzkoušet pletení pomlázek, malování kraslic a výrobu vrbových píšťalek. V průběhu dne program obohatily soubory Dolinečka ze Starého Města a Vonica ze Zlína.

*Zahájení výstavní sezóny s pořadem „Stavění máje“ (28. 4. 2013),
připravil Petr Horehled*

Zahájení výstavní sezóny se uskutečnilo v areálu luhačovického Zálesí Muzea vesnice jihovýchodní Moravy stavěním máje a kulturním programem strážnických souborů Danaj, Danájek, Demižónek a Žerotín ze Strážnice.

*Řemesla našich předků – pro veřejnost (25. 5. 2014),
autoři Eva Rýpalová, Martin Novotný
Abeceda řemesel – pro školní mládež (26. - 27. 5. 2014),
autoři Eva Rýpalová, Martin Novotný*

Naučný pořad věnovaný řemeslům a tradičním postupům používaných při zpracování dřeva a slámy – ukázky pletení z proutí, výroba topor, řezání kmenů na katru, ukázky využití slámy v hospodářství. Součástí pořadu bylo vystoupení loutkového divadla Kašpárek ze Bzence a folklorního souboru Radošov z Veselí nad Moravou.

*Hasičská neděle (13. 7. 2014),
autor Zdeněk Bobčík*

Program byl zaměřen na prezentaci hasičské techniky od začátku 20. století do současnosti a ukázky hasičských zásahů, hasičského sportu a jiné aktivity spojené s fungováním sborů dobrovolných hasičů.

*Vojenská neděle (20. 7. 2014)
autoři Martin Šimša, Lukáš Lexa*

Členové klubů vojenské historie připravili v areálu MVJVM vzpomínkový pořad k výročí I. světové války, ukázku vojenského ležení, vojenské výzbroje, ukázku z období mobilizace roku 1914. Vyvrcholením celého vojenského setkání byla ukázka bitvy o Halič.

*Dožínky (3. 8. 2014),
autorka Markéta Lukešová*

Program zahrnoval ukázky žňových prací - kosení obilí kosou hrabicí, mláčení obilí cepy a motorovou mlátičkou. Součástí programu byla ochutnávka a výroba tradičních pokrmů (pečení chleba, tvarohových koláčů). Dožínkové zvyky předvedly soubory Spinek z Vnorov a Omladina z Vacenovic. Celý program byl zakončen dožínkovým průvodem a předáním dožínkových věnců hospodářů. Součástí programu byly dětská dílna a jarmark s prodejem drobných výrobků, suvenýrů a pečiva.

*Folklorní odpoledne (17. 8. 2014),
organizačně zajistil Petr Horehled'*

V rámci folklorní odpoledne se s ukázkami tanců ze Slovácka představil soubor Lipovjan z Lipova.

*16. ročník folklorních her (31. 8. 2014)
organizačně zajistil Petr Horehled'*

Soutěžního pořadu folklorních souborů se zúčastnili zástupci souborů: Dúbrava z Dubňan, Kunovjan z Kunovic, Pentla z Boršic u Buchlovic, Old Stars z Břeclavi, Vlčnovjan z Vlčnova, Světlovan z Bojkovic. Přípravou náplně soutěže byl pověřen vítěz z r. 2012 (v r. 2013 se hry nekonaly) soubor Dúbrava z Dubňan, zvolil téma „Keď ňa zverbovali“. Vítězem šestnáctého ročníku se stalo družstvo souboru Kunovjan z Kunovic, které bude připravovat náplň dalšího ročníku.

*Podzim na dědině (18. -19., 21. 9. 2014),
autorka Petra Hrbáčová*

Naučný pořad byl zaměřen na tradiční způsoby hospodaření a podzimní práce na vesnici přelomu 19. a 20. století. Tématem bylo vinařství, sklizeň, zpracování a využití řepy. Důraz byl kladen především na aktivní prvky prezentace. Pořad byl v pracovní dny určen především pro děti základních škol, v neděli pro veřejnost. V nedělním programu se představily soubor Břeclavan z Břeclavi (ukázky tradičních hodových zvyků) a mužský sbor Old Stars Hradiště z Uherského Hradiště.

*Radujme se, veselme se.... (29. 11. - 4. 12. 2014),
autorka Petra Hrbáčová*

V pořadu bylo prezentováno období od počátku adventu až po Tři krále. V jednotlivých objektech byly připraveny interiéry v duchu adventním, vánočním i novoročním. Součástí byla výuka koled, výklad o původu vánočního stromku a proměnách jeho výzdoby, věštebných praktikách (věštění z olova, ořechových skořápek), výklad o štědrovečerním koledování, o štěpánských a novoročních zvycích a ukázky draní peří, pečení vánočních oplatek, vánočního cukroví, výroby vánočních ozdob z orobince, výroby dřevěných hraček, zdobení perníků, vaření karamelu a čokolády. Návštěvníci měli možnost si vyzkoušet některé tradiční činnosti spojené s tímto obdobím, setkat se s koledníky, mikulášskou obchůzkou, obchůzkou Tři králů a Luckami. Pro děti byla připravena řemeslná tvůrčí dílna s možností výroby drobných upomínkových předmětů s vánoční tematikou. Koledování zajistily soubory Světlovan z Bojkovic, chasa z Radějova, dětské soubory Lúčánek z Louky a dětský soubor Polajenka z Hodonína. Pořad byl v sobotu a neděli určen veřejnosti, v ostatní dny školním výpravám, jeden den byl obsahem upraven pro děti z mateřských škol. Pro návštěvníky bylo připraveno občerstvení, ochutnávky mladých vín a jarmark s řemeslnými výrobky a dárkovými předměty.

VII/3 Další akce, na kterých se NÚLK podílel jako spoluorganizátor:

- S Domem dětí a mládeže ve Strážnici NÚLK spolupracoval na přípravě akcí, které byly realizovány v areálu parku (Den Země - 27. 4. 2014, Šmoullové - 21. 9. 2014, Slavnost padajícího listí - 5. 10. 2014).
- NÚLK spolupracoval při realizaci XVIII. Jihočeského folklorního festivalu ve dnech 29. 5. - 1. 6. 2014 v Kovářově, XIII. Jihočeské lidové slavnosti v Českých Budějovicích (2. 8. 2013) a XI. Jihočeského zpěváčku v Kovářově (29. 3. 2014).
- NÚLK ve spolupráci s NIPOS organizoval akreditovaný rekvalifikační kurz „Lektor“ v rámci projektu Škola folklorních tradic (viz kapitola V/1).

VII/4 Jiné akce realizované v areálech

Ve dnech 28. 4. – 30. 6. 2014 byla ve spolupráci s Městem Strážnice a Turistickým informačním centrem instalována putovní výstava „Po stopách Žerotínů“ ve dvoře vstupního objektu do MVJVM (pivovaru).

Objekty zámeckého parku a MVJVM byly pronajímány pro pořádání různých akcí:

- Taneční zábava 4. 7. 2014 (pořadatel Sbor dobrovolných hasičů, Strážnice).
- Festival Slunce 11. – 12. 7. 2014 (pořadatel MUDr. P. Kopřiva, Brno).
- Taneční rocková zábava Master sof Ostrůvek 26. 7. 2014 (pořadatel Město Strážnice).
- Taneční zábava - Diskotéka s OLDIES 15. 8. 2014 (pořadatel Město Strážnice).
- Pořad „Sama doma“ 27. – 28. 11 2014 (ČT Praha – část MVJVM).
- Koncert V. Dyka 20. 6. 2014 (pořadatel F. Dohnal, Uherské Hradiště).
- Oslava výročí 20 let firmy Gumex 16. 5. 2014 (část MVJVM).

VIII. PÉČE O SBÍRKY

VIII/1 Sbírkové fondy, jejich evidence a uložení

Jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NÚLK se uskutečnilo 20. 5. 2014 a 3. 11. 2014. Nabízené předměty byly navrženy k zařazení do Sbírkový NÚLK.

Podsíbírka Etnografická: Celkem bylo v roce 2014 získáno 1 255 ks sbírkových předmětů, které byly zapsány do sbírkové evidence pod přírůstkovými čísly 1/2014 – 612/2014. Počet evidenčních čísel v podsíbírce Etnografické vzrostl na 52 229. Zakoupeno bylo převážně vybavení domácností, hospodářské nářadí, textilní součástky, obrazy, knihy.

Podsíbírka Další – současná řemeslná výroba: V roce 2014 nebyly pořízeny žádné sbírkové předměty, počet evidenčních čísel v této podsíbírce zůstal stejný – 1631.

Podsíbírka historická: předmětům bylo přiřazeno 32 nových evidenčních čísel (H1/2014 až H32/2014), podsíbírka obsahuje 2 913 ks.

V průběhu roku 2014 se uskutečnila fotodokumentace sbírkových předmětů v celkovém počtu 1 102 ks. Sbírkové předměty schválené k zakoupení Poradním sborem pro sbírkotvornou činnost NÚLK byly zapsány do přírůstkové knihy a následně do PC přírůstkové knihy Bach. Stávající zápisy byly v závislosti na probíhajících revizích sbírkových předmětů doplňovány o aktuální informace o předmětech, o nová uložení a fotodokumentaci.

V depozitáři G v areálu MVJVM pokračovala revize a ukládání rozměrnějších předmětů do vybudovaného pojezdového regálového systému (zejména nábytek). V průběhu roku byly evidovány výpůjčky pro výstavní účely, zápůjčky sbírkových předmětů muzeím a galeriím (12 krátkodobých zápůjček, 7 dlouhodobých zápůjček) a poskytnutí licenčních práv k publikování fotografií.

VIII/2 Ochrana sbírkových předmětů - konzervace a restaurování sbírkových předmětů

Konzervační dílna ošetřovala průběžně nové přírůstky i stávající sbírkové předměty, konzervace sbírkových předmětů byla zaměřena na textil, domácí a hospodářské nářadí, podílela se na přípravě objektů v areálu MVJVM před zahájením návštěvní sezóny i na celoroční údržbě objektů. Ve všech objektech s vybudovanými expozicemi – B6, B9, C6, C7, C14, D4, E12, E13, E20, H1,

H13, H14 proběhlo kompletní očištění interiérů, oprava hliněných a údržba prkenných podlah, bílení stěn, konzervace vybraných předmětů. Na konzervačním pracovišti bylo v roce 2014 ošetřeno 1857 ks předmětů, z toho 735 textilních součástí.

V roce 2014 probíhalo průběžné ukládání sbírkových předmětů do regálových systémů v depozitářích A1, A2, H4 a G12. Všechny sbírkové předměty byly před uložením čištěny a konzervovány.

V depozitářích textilu A1, A2 a A5 proběhlo v jarním a podzimním období ošetření plynem.

IX. PÉČE O PAMÁTKY A ÚDRŽBA AREÁLŮ

Každoročně tvoří významnou součást činnosti NÚLK péče o movité a nemovité památky, které má NÚLK ve správě (7 je památkově chráněno) a 45 ha parkových a travnatých ploch. Opravy drobnějšího charakteru v areálu zámeckého parku i Muzea vesnice jihovýchodní Moravy provádějí kmenoví pracovníci ústavu, rozsáhlejší opravy a rekonstrukce objektů jsou řešeny dodavateli.

IX/1 Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy (MVJVM)

V celém areálu byla provedena běžná údržba objektů, zeleně, sadů, vinice, opravy cest a plotů. Část údržby zeleně byla realizována dodavateli, ostatní plochy byly sečeny vlastními pracovníky. Zabezpečena byla údržba nové výsadby keřových záhonů, ovocných stromů a krycí zeleně ve vinohradnickém areálu, v areálu Hornácka a podél plotu směrem od tenisových kurtů. Dále byla provedena výsadba krycí zeleně od Baťova kanálu a v areálu Vodních staveb. V průběhu roku byly vysázeny a obdělávány květinové a zeleninové předzahrádky B9, C14, C6, H13, H14 a H12a. Expoziční políčka (obilí, brambory, kukuřice, řepa) a ukázky sklizňových prací byly součástí kulturně výchovných programů. Před zahájením návštěvnické sezóny byly provedeny malířské a natěračské práce ve vybraných objektech v celém areálu. Byla opravena střešní krytina na vstupním objektu Muzea vesnice č. p. 671. V celém areálu MVJVM byly opravovány střešní krytiny objektů dle vzniklého poškození. Na objektu B2 a B7 byla vyměněna došková krytina v celém rozsahu a opravena krytina na dalších objektech.

V roce 2014 pokračovaly experimentální stavební práce na objektu H11, ověřování technologie a vyzdívání zdí technikou nabíjeného zdiva v návaznosti na projekt NAKI „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“. Provedena byla další výstavba stěn a příprava na usazení střešních konstrukcí, před zimou byla stavba zajištěna proti povětrnostním podmínkám.

Ve dnech 26. – 27. 11. 2014 se uskutečnilo v NÚLK jednání poradního sboru pro MVJVM, na programu bylo především řešení otázek výsadby zeleně, úpravy komunikací, výstavby objektu H11 i investičního záměru dostavby objektů v areálu Luhačovického Zálesí.

IX/2 Areál zámeckého parku

V areálu památkově chráněného zámeckého parku byla prováděna průběžná údržba dalších objektů, zeleně - trávníků, keřového patra, stromů, prořez uschlých větví, likvidace uschlých dřevin, údržba břehů rybníků. Provedena byla běžná údržba objektů (nezbytné malby šaten a opravy venkovních fasád, nátěr zábradlí), opraveny poškozené lavičky, pódia, zabezpečena technická příprava areálu k programům MFF.

V souladu s platnými předpisy byly zajištěny revize EZS, EPS, elektrorozvodů, elektrospotřebičů, komínů, výtahu a plynového zařízení. Následně byly prováděny opravy závad zjištěných revizní kontrolou v termínech dle závažnosti jednotlivých závad.

IX/3 Budova Zámek

V objektu zámku byla průběžně prováděna běžná údržba a drobné opravy maleb v nádvoří zámku a vstupní dvoraně.

V návaznosti na dokončenou opravu opěrné zdi a kamenného schodiště části budovy zámku tzv. Purkrábka byla na upraveném svahu provedena výsadba zeleně. V budově zámku byly upraveny prostory v přízemí jihozápadního křídla pro rozšíření výstavních ploch. Byl zpracován technologický návrh opravy, na základě výběrového řízení prostřednictvím elektronického tržiště vybrána firma ARCHATT, spol. s r.o., která dokončila práce v podzimních měsících. V prostoru byly odstraněny betonové přizdívky a do výšky 2 metrů zvětralé vlhké omítky. Podlahové konstrukce byly po vyčištění od původních betonových vrstev vybudovány jako prodyšná podlaha (kamenný podsyp) zadlážděná původními historickými půdovkami a cihlami. Povrch byl přebroušen a napuštěn hydrofobizačním nátěrem. V prostoru byly opraveny sítě (elektroinstalace, zabezpečovací zařízení), vybudována počítačová síť, okruh odvětrání s odvodem do komínových těles a do venkovního prostoru pod okny.

NÚLK na základě zpracovaného investičního záměru na opravy zámku obdržel finanční prostředky ze státního rozpočtu na další opravy zámku a jeho okolí. V roce 2014 byla zahájena další část obnovy fasády budovy zámku (id. č. akce SMVS 134V112000121). Na opravu zbývající části fasády zámku obdržel NÚLK dotaci od MK ČR ve výši 10,3 mil. Kč. Na základě veřejné soutěže v otevřeném výběrovém řízení byla v červnu 2014 uzavřena smlouva s dodavatelem RENOVA stavební a obchodní společnost s r.o. V roce 2014 byla provedena první etapa prací - fasády ze strany od Purkrábky a od uličky mezi

zámkem a budovou Lesů ČR. Obě tyto fasády vykazovaly výrazné poškození, velká část prvků výzdoby byla odpadáná, proto bylo nutné restaurátorskými metodami obnovit a vymodelovat chybějící části štukové výzdoby. Současně byly prováděny opravy a nátěry oken, doplnění chybějících dveří, mříží atd. Druhá etapa prací v části průčelí zámku s věží a nádvořím bude dokončena do poloviny června 2015.

Zároveň v roce 2014 probíhaly přípravné práce pro zahájení další investiční akce financované dotací MK - odvlhčení a odkanalizování zámku, snížení terénu a úprava povrchů (id. č. akce SMVS 134V112000120), jejímž cílem je snaha o odstranění příčin vlhkosti budovy a úprava okolí zámku. Pro odvlhčení je nutné snížit úroveň terénu, vybudovat kolem zdiva budovy drenáže a okapové chodníky, zhotovit chybějící části kanalizace včetně vsaků a nahradit asfaltové plochy vhodnějšími zpevněnými komunikacemi. V průběhu roku 2014 byla dopracována konečná podoba projektové dokumentace této stavební akce, byly zajištěny všechny potřebné doklady pro stavební řízení a podklady k vyhlášení výběrového řízení na zhotovitele stavebních prací. Stavební práce budou zahájeny v roce 2015.

X. SPRÁVA INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

Správa počítačové sítě zahrnuje všechny činnosti spojené s fungováním informačních systémů, uložením a ochranou dat:

- Činnost poradní skupiny MK ČR pro informatiku.
- Nákup a vyřazování morálně a technicky zastaralých technických prostředků IT a dokumentace v rámci činnosti celé instituce.
- V souladu s legislativou byla zajišťována agenda pro poptávková řízení a evidenci nákupů zboží a služeb NÚLK prostřednictvím elektronického tržiště Tendermarket a profilu zadavatele.
- V rámci dlouhodobého zajištění ochrany a ukládání dat byl zajišťován rutinní provoz Centrálního úložiště dat NÚLK a dalších datových systémů. Během roku byl zahájen průzkum trhu směřující k upgradu centrálního úložiště dat. Přejít na nový systém by měl probíhat dle finančních možností v letech 2015-2016.
- Pokračovala spolupráce na rozvoji odborného etnokartografického serveru a vzniku nových specializovaných map výskytu oděvních součástek pro projekt NAKI.
- Probíhala průběžná obměna pracovních stanic, uprady běžných programových balíčků a systému, kontrola stavu licencí k užívání jednotlivých softwarových prostředků.
- Trvale byla zabezpečena elektronická podatelna a spisová služba.
- Ve spolupráci s externím smluvním dodavatelem byl zajišťován provoz webových a e-mailových služeb NÚLK včetně provozu webových stránek NÚLK.
- Při zahájení návštěvnické sezóny byl uveden do provozu nový systém prodeje vstupenek.
- Na počátku roku 2014 proběhla kontrola stavu páteřních optických rozvodů počítačové sítě a upgrade na rychlost 10Gb, upgradování všech páteřních propojení na nový standard bude pokračovat.
- V rámci rekonstrukce prvního nadzemního podlaží budovy zámku byl zřízen nový segment datových rozvodů počítačové sítě včetně pobočného datového rozvaděče.
- V průběhu roku došlo k navýšení rychlosti pevného připojení k Internetu dle možností stávající smlouvy a technologie. Vzhledem k využívání kapacity blížící se 100%, byl zahájen průzkum trhu, na jehož základě bude v roce 2016 vyhlášeno výběrové řízení na pevné připojení k Internetu, ideálně optickým propojením.

B. VÝZKUMNÁ ČINNOST

V rámci podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace byly v roce 2014 řešeny aktivity:

Národopis na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století; Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK – oděvní součástky; Lidová řemesla – výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby; Tanec odzemek na Valašsku z perspektivy identity nositelů a procesů proměny; Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě; Vliv hospodářské revitalizace moravských Kopanic na nemotné kulturní dědictví regionu; Prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě; Aplikace postupů digitální restaurace zvuku při digitalizaci zvukových záznamů na magnetickém pásu; Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – TŘETÍ ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání; Výzkum a dokumentace výskytu slováckého verbuňku mimo území Slovácka.

Další terénní a archivní výzkum je uveden v úkolu Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v ČR (kap. I.), byl zaměřen především na Tematický česko-anglický slovník pojmů specifických pro českou etnologii; na dokumentaci fenoménů zapsaných do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR a do Reprezentativního seznamu nemotného kulturního dědictví lidstva; vzdělávací projekt „Tady jsme doma – regionální folklor do škol“.

Ve dnech 28. a 29. 5. 2014 se v prostorách strážnického zámku konalo 29. strážnické sympozium na téma Lidový oděv. Kromě tradičního pojetí výzkumu zaměřeného zejména na regionální podoby lidového oděvu a jeho vývoje v historické perspektivě, byly prezentovány poznatky o jednotlivých oděvních součástkách, jejich konstrukci, stáří či příbuzenských vztazích.

V programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI – pokračoval NÚLK v roce 2014 ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně v řešení výzkumných projektů „Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950“ a „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“.

B. I.

DLOUHODOBÝ KONCEPČNÍ ROZVOJ VÝZKUMNÉ ORGANIZACE na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb.

V roce 2014 řešil NÚLK z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj naplnění níže uvedených cílů.

1) Národopis na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století

Řešitel: Josef Jančář

Cílem byl výzkum vývoje národopisu na Moravě a ve Slezsku v minulém století. Větší část výzkumu byla věnována folklorismu jako jednomu z předmětů bádání novodobé etnologie. Výsledkem výzkumu je zpracování odborné knihy „Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století“, která je ohlédnutím za obdobím národopisného bádání, ovlivněným osobností Antonína Václavíka, zakladatele univerzitní výuky tohoto oboru na Masarykově univerzitě v Brně. Nejde pouze o dějiny národopisu, ale o připomenutí souvislostí, o věrohodnou interpretaci procesů proměn v minulém století. 20. století bylo obdobím velkých změn především v prostředí rolnické vesnice. Proměny její kultury probíhaly pomalu, ale nezvratně. Tento výzkum se zabývá objasněním procesu proměn jednotlivých prvků tradiční lidové kultury, zjištěním toho, co se z nich zachovalo, proč se mnohé z nich revitalizují nebo se vytvářejí nové v novém prostředí. Předmětem výzkumu je také nebývale vzrůstající zájem veřejnosti o tradiční kulturu v druhé polovině 20. století, která se stala podnětem pro pořádání nejrůznějších slavností a festivalů vycházejících z folklorních tradic jednotlivých regionů. Rozsáhlý výběr literatury odkazuje na široký rozsah publikovaných reálií i na proměny badatelských témat o lidové kultuře na Moravě a ve Slezsku.

Na základě doporučení recenzentů vzhledem k obsahu publikace byl v názvu termín „národopis“ nahrazen termínem „etnografie“.

Dosažený výsledek výzkumu:

- odborná publikace „Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století“.

2) Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK – oděvní součástky

Řešitel: Martin Šimša, Petra Hrbáčová, Jana Štylárková, Romana Krejčová

Cílem víceleté aktivity je zpřístupňování jednotlivých částí sbírkového fondu Národního ústavu lidové kultury v prostředí internetové virtuální badatelny. V roce 2014 byl zpracován fond ODĚV – III. Mužské plátěné oděvní součástky. Virtuální badatelna je modelovým příkladem způsobu šíření výsledků získaných dlouhodobým výzkumem v on-line prostředí internetu. Výzkumná aktivita obsahuje identifikaci sbírkových předmětů na základě Systematiky třídění oděvních součástek, zapracování získaných informací do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems, fotodokumentaci a 3D fotodokumentaci vybraných sbírkových předmětů ze sbírkového fondu, zavedení fotodokumentace sbírkových předmětů do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems a definici polí karty sbírkového předmětu, které budou sdíleny ve virtuální badatelně Bach Vademecum.

Postupně je vytvářena ucelená informační báze, podle jednotlivých částí sbírkového fondu, v níž jsou zpřístupňovány poznatky získané identifikací předmětu a srovnávacím výzkumem. Jejich věrohodnost je možné ověřit na 3D modelu oděvní součástky zpracované v takovém rozlišení, které umožní studovat jak celek, tak jeho detaily. Vzniká kvalitní základ pro aplikaci a využití těchto poznatků v praxi, především při výrobě vědeckých kopií lidového oděvu, o něž je i v širší veřejnosti stále větší zájem (pořizují je muzea, obce, členové souborů). Neexistují totiž dostatečně kvalitní podklady, na jejichž základě by vědecké kopie mohly vzniknout.

Dosažený výsledek výzkumu:

- vytvoření veřejně přístupného internetového prostředí „Virtuální badatelna“ pro zpřístupnění sbírkových fondů NÚLK, pracovně na <http://predmety.nulk.cz/>, později na adrese <http://badatelna.nulk.cz/>.

3) Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby

Řešitel: Jiří Höhn

Cílem bylo zdokumentovat a uchovat technologické postupy stavby hudebních nástrojů – chordofonů s dlabaným korpusem a rozeznívaných pomocí smyčce. V roce 2014 proběhla kompletace natočeného materiálu z let 2012 – 2013, měření nástrojů (skřípky) zvukovým studiem AMU, studium archivních materiálů a zpracování odborné publikace „Hudební nástroje IX. 1. Část – Dlabané smyčcové nástroje“. Obsahem odborné knihy je charakteristika a podrobný organologický popis vybraných hudebních nástrojů (skřípky, ochlebký a korábek) a popis stavby těchto nástrojů. Přílohou publikace je zpráva z měření

akustických ozevů skřípek a videodokument na přiloženém DVD zachycující stavbu smyčcových nástrojů s dlabaným korpusem. Odbornou knihu recenzoval Zdeněk Vejvoda z Etnologického ústavu Akademie věd v Praze. Publikace je zakončením víceletého terénního výzkumu a je součástí ediční řady Lidová řemesla a lidová řemeslná výroba v České republice.

Mimo plán se řešitel zúčastnil dne 15. 10. 2014 konference LUDVÍK KUNZ - OSOBNOST ČESKÉ A EVROPSKÉ ETNOLOGIE v Kroměříži. Přednesl příspěvek „Technologie stavby dlabaných smyčcových nástrojů – projekt NÚLK ve Strážnici“.

Dosažený výsledek výzkumu:

- odborná publikace „Hudební nástroje IX. 1. část – Dlabané smyčcové nástroje“,
- odborný článek v recenzovaném časopise „Dlabané smyčcové nástroje“,
- příspěvek na konferenci „Technologie stavby dlabaných smyčcových nástrojů – projekt NÚLK ve Strážnici“.

4) Tanec odzemek na Valašsku z perspektivy identity nositelů a procesů proměny

Řešitel: Eva Románková

V první polovině roku byl podle plánu proveden rozsáhlý výzkum odzemku zaměřený na posledních 120 let jeho vývoje a jeho přechodu z přirozeného autentického prostředí do prostředí folklorního hnutí. Cílem bylo zachytit důležité události a osobnosti, které se na procesu podílely a identifikovat významné tanečníky v jednotlivých časových obdobích. Velký důraz byl kladen na současnost odzemku, jeho vnitřní život a také na otázku identity tanečníků a jejich vztah k tanci. Za účelem získání těchto poznatků byly využity informace získané výzkumem NÚLK a Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm uložené v archivech institucí. Autorka studie provedla také rozsáhlý dotazníkový výzkum a sérii rozhovorů s pamětníky, které byly jedním z pramenů při tvorbě studie.

Mužský sólový tanec odzemek je jedním ze symbolů tradiční kultury regionu Valaško na východě České republiky. Počátky tance sahají do 18. století a jsou spojeny s pastýřskou kulturou Karpat. Na přelomu 19. a 20. století se přirozená forma odzemku přeměnila v pódiovou a od 40. let 20. století se odzemku věnují už jen členové folklorních souborů. Jedná se o fyzicky velmi náročný tanec, sólisty se mohou stát tedy jen nejlepší tanečníci. To jim poskytuje zvláštní postavení mezi ostatními členy souborů. Studie se zaměřuje na procesy transformace, které formovaly současný odzemek, a upozorňuje na současné

trendy v jeho vývoji. Sledována je také problematika identity a motivace tanečníků. Její rozbor se opírá o rozsáhlý terénní výzkum.

Dosažený výsledek výzkumu:

- odborný článek v recenzovaném časopise „Valašský odzemek: Současnost a stoletá cesta jeho novodobého vývoje“.

5) Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě

Řešitelky: Markéta Lukešová, Eva Rýpalová, Petra Hrbáčová

Cílem bylo navázat na dlouhodobý úkol dokumentace a analýzy způsobů a možností prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě z hlediska komunikace s návštěvníky a úloze průvodcovské služby v areálech tohoto typu muzeí. Plánovaný dvoudenní workshop „Průvodce a návštěvník muzea v přírodě“ proběhl ve dnech 8. - 9. 9. 2014 v prostorách Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici – Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Workshopu se zúčastnilo 33 zástupců muzeí – odborných pracovníků, muzejních pedagogů a průvodců. Během workshopu se účastníci aktivně zapojili do činností oživujících muzea v přírodě a osvojili si několik činností, které lze využít v rámci prohlídkových okruhů (vyšívání rostlinných ornamentů, výrobu tradičního pokrmu, výrobu keramiky na hrnčířském kruhu, tkaní na stavu, výrobu nepálených cihel a válek z hlíny). Do programu workshopu bylo zařazeno i vyprávění hornáckých pověstí v místním nářečí a informace o významu vinařství. Součástí semináře byla výměna zkušeností a diskuze o prezentaci tradiční lidové kultury v různých typech muzeí v přírodě.

Řešitelky tohoto úkolu využily získané zkušenosti z dokumentace a analýzy způsobů prezentace tradiční kultury v muzeích v přírodě pro speciální workshop připravený mimo plán v NÚLK ve Strážnici dne 17. 10. 2014 pro studenty etnologie FF MU v Brně.

Součástí projektu je výzkum speciálních kategorií návštěvníků, v roce 2014 to byly volné prohlídky rodin s dětmi, pro které byly připraveny pracovní listy. Součástí aktivity v roce 2014 byly studijní cesty (30. 6. 2014 oblast Hornácka a Moravských Kopanic, 19. – 21. 8. 2014 muzea v přírodě a památkové zóny lidové architektury - Vychylovka, Pribilina, Vlkolínec, Martin, Čičmany). Cílem bylo poznání odlišných přístupů k ztvárnění muzejních expozic muzeí v přírodě, organizace edukativních programů či kulturně společenských akcí, informační a propagační materiály, lektorské služby a další aspekty muzejní práce.

V odborném periodiku Národopisná revue č. 1/2014 byla mimo plán vydána zpráva M. Lukešové „Handicapovaní návštěvníci v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici“.

Dosažený výsledek výzkumu:

- workshop „Průvodce a návštěvník muzea v přírodě“,
- článek v recenzovaném časopise „Handicapovaní návštěvníci v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici“,
- příspěvek na konferenci „Projekt Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě“,
- workshop „Muzeum a děti. Prezentace tradiční kultury v muzeích v přírodě“.

6) Vliv hospodářské revitalizace moravských Kopanic na nehmotné kulturní dědictví regionu

Řešitel: Ivana Šišperová

Cílem výzkumu bylo zachytit současný stav změn hospodářské revitalizace krajiny a jeho vliv na kopaničářskou kulturní i zemědělskou tradici a v důsledku migrace i výzkum nově příchozích obyvatel, jejich vztahu ke starousedlíkům, zapojení se do života v obcích a jejich pohledu na dosud živé projevy tradiční kultury.

V regionu moravských Kopanic došlo po roce 1989 k velkým změnám. Osamostatnily se menší obce, které byly v minulosti součástí Starého Hrozenkova a po rozdělení Československa nově vzniklá státní hranice odsunula obce na české straně do periferní oblasti republiky. Díky změně vlastnických poměrů a státní podpoře venkova došlo v regionu k rozvoji soukromého zemědělství, v jehož důsledku nastal příliv nových obyvatel do této oblasti. Tato migrace přináší změny jak pro krajinu, především však pro život starousedlíků i tradiční kulturu. Terénní výzkum probíhal do června 2014.

Vzhledem k ukončení pracovního poměru řešitelky byl rukopis odborného článku dodán se zpožděním a jeho zařazení do některého časopisu ze SRNP pro rok 2014 už nebylo možné. Odborný článek je zařazen na web NÚLK do oddílu elektronická knihovna NÚLK. Fotografická dokumentace vzniklá při terénním výzkumu v obcích moravských Kopanic byla uložena do archivu NÚLK.

Dosažený výsledek výzkumu:

- odborný článek v elektronické knihovně NÚLK „Vliv hospodářské revitalizace moravských Kopanic na nehmotné kulturní dědictví regionu“.

7) *Prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě*

Řešitel: Martin Novotný

Cílem bylo navázat na výzkum hliněných staveb v minulých letech, pokračovat ve sběru a zpracovávání podkladů na zřízení stálé expozice a experimentálního pracoviště, které bude zaměřeno na aplikovaný výzkum v oblasti tradičního hliněného stavitelství a prohloubení poznatků o způsobech prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě. Naléhavost výzkumu spočívá v tom, že v terénu je dnes možné nalézt pouze zlomek původních archaických postupů a nutnost podrobné dokumentace a praktického zvládnutí má celospolečenský dopad. Takto zaměřený výzkum rovněž koresponduje se zvýšeným zájmem o hlínu jako o ekologický stavební materiál. Byla navázána spolupráce i s ostatními českými a zahraničními institucemi, jejichž činnost se v tomto směru částečně prolíná. Součástí výzkumu bylo zpracování podkladů pro návrh na zřízení expozice zachycující vývoj hliněného stavitelství v jednotlivých moravských regionech včetně prezentace jednotlivých technik používajících hlínu jako hlavní stavební materiál.

V návaznosti na výzkum probíhaly v NÚLK přípravné práce na projektu experimentálního pracoviště, jehož uvažovanou hlavní náplní bude aplikovaný výzkum hliněných staveb.

Ve dnech 2. a 3. 7. 2014 uspořádal Národní ústav lidové kultury ve spolupráci s Českým svazem muzeí v přírodě druhý ročník workshopu „Použití hlíny ve venkovském stavitelství“, který byl primárně zaměřen pro pracovníky muzeí v přírodě (11 účastníků). Posláním tohoto setkání bylo osvojení si některých postupů v minulosti uplatňovaných u hliněných staveb - výroba nepálených cihel, stavba kamenné stěny pojené hliněné maltou a nanášení hliněných omítek.

V souvislosti s výzkumnou činností NÚLK byla navázána spolupráce s rakouskou institucí – Muzeum vesnice oblasti Weinviertel Niedersulz (Weinviertler Museumsdorf Niedersulz). Výsledkem bylo uspořádání mezinárodního symposia zaměřeného na problematiku tradičních hliněných staveb, které se uskutečnilo v Niedersulzu a ve Strážnici ve dnech 26. – 28. 3. 2014 za účasti předních odborníků ze šesti zemí střední Evropy, kteří se specializují na tradiční hliněné stavby. Výsledkem symposia bylo vydání sborníku *Lehmbau - Tradition und moderne. (Hliněná stavba – tradice a současnost)*. Projekt byl realizován v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007 – 2013, s podporou „Evropského fondu pro regionální rozvoj“ (EFDF) Evropské unie.

Tato spolupráce je velmi důležitá a nenahraditelná pro výměnu odborných zkušeností v oblasti tradičního hliněného stavitelství. Ve sborníku byl uveřejněn

výsledek M. Novotného „Zavádění archaických konstrukčních postupů do stavební praxe Muzea vesnice jihovýchodní Moravy“ z výzkumu DKRVO v r. 2013.

Dosažený výsledek výzkumu:

- workshop „Použití hlíny ve venkovském stavitelství 2.“
- kapitola ve sborníku „Zavádění archaických konstrukčních postupů do stavitelské praxe u hliněných staveb v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici“

8) Aplikace postupů digitální restaurace zvuku při digitalizaci zvukových záznamů na magnetickém pásu

Řešitel: Michal Škopik, spoluřešitelé: Aleš Dluhý, Český rozhlas Ostrava;
Václav Mach, VUT Brno, Milan Melichar, Říčany.

Specifická pozornost byla věnována studiu a srovnání historických norem pro záznam zvuku na magnetický pás tak, jak byly definovány od roku 1956 v proměňujících se Československých státních normách. Literatura zaměřená na oblast magnetického záznamu zvuku není příliš rozsáhlá, některé informace lze nalézt pouze v základní literatuře a příručkách elektroakustiky. Kromě výzkumu literatury byly také zahájeny laboratorní testy, jejichž součástí bylo restaurování a repase dobové historické techniky.

Heuristické, dokumentační a katalogizační práce spojené s úkolem byly důvodem k založení a vedení intranetového úložiště informací o magnetickém záznamu zvuku, historii magnetického záznamu zvuku v ČR a pro srovnání také základní informace o vývoji norem magnetického záznamu a technologie v západní Evropě, USA a Japonsku. Nejvíce informací bylo získáno v elektronické knihovně *International Association of Audivisual Archives* (IASA), která ve svých publikacích definuje obecné zásady pro digitalizaci:

- *The Safeguarding of the Audio Heritage: Ethics, Principles and Preservation Strategy IASA-TC 03* (2005)
- *Guidelines on the Production and Preservation of Digital Audio Objects IASA-TC 04* (2009)
- *Handling and Storage of Audio and Video Carriers IASA-TC 05* (2014)

Odlisný historický vývoj, omezená dostupnost technologií a uzavřené prostředí natolik ovlivnily vývoj elektroakustiky a spotřební elektroniky v tehdejší Československu, že je nutno tato východiska a doporučení výrazně modifikovat. K výměně informací o historii a praxi magnetického záznamu zvuku v Československu docházelo také na jednáních poradních orgánů Ministerstva

kultury ČR, na jednání konsorcia Virtuální národní fonotéky a především na specializovaném workshopu, který se konal ve Strážnici v prostorách NÚLK 21. listopadu 2014.

Dosažený výsledek výzkumu:

- workshop „Reprodukce záznamů na magnetofonových pásech a historie magnetického záznamu v Československu“.

9) Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice – III. ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání

TŘETÍ ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání - Tradiční úprava hlavy II., 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě, řešitelé Martin Šimša, Ludmila Tarcalová

Cílem TŘETÍ ŘADY projektu Videoencyklopedie vybraných jevů tradiční a lidové kultury je dokumentace postupů při úpravě a oblékání tradičního oděvu i jeho doplňků, včetně pokrývek hlavy a vlasů. Jako pilotní díl této řady bylo v roce 2014 zvoleno téma vázání tištěných šátků na Moravě, postupně bude téma zahrnovat celé území republiky. Tomuto tématu byly věnovány pouze dílčí studie, nebylo však zpracováno kompletně. Vzhledem k nově vznikajícím příležitostem oblékání obřadního kroje je to téma důležité a značně frekventované.

V roce 2014 byl proveden odborný popis, rozbor a zhodnocení způsobů vázání ženských šátků na Moravě, realizace rozsáhlé fotografické a filmové dokumentace charakteristických způsobů vázání šátků. Proveden byl terénní výzkum, excerpce archivních a ikonografických pramenů, odborné literatury, včetně dotazníků České národopisné společnosti. Na základě zhodnocení bylo vytvořeno třídění do skupin podle způsobů vázání, tvarosloví a geografického rozšíření, výběr charakteristických způsobů vázání šátků pro obrazový dokument. Výsledkem je rovněž soupis odborné literatury k tématu, rešerše odborných textů, soupis ikonografií, odborná publikace s přílohou DVD. Filmový dokument zachycuje 40 ukázek vázání několika základních skupin šátků z různých regionů Moravy. Výsledky: odborný článek a specializovaná mapa s odborným obsahem budou dokončeny a uplatněny v roce 2015.

Dosažený výsledek výzkumu:

- odborná publikace III. řada „Tradiční postupy lidového odívání - Tradiční úprava hlavy II., 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě“ (odborná publikace s přílohou filmového dokumentu).

10) Výzkum a dokumentace výskytu slováckého verbuňku

Rešitel: Vlasta Ondrušová, Eva Románková

Víceletá aktivita se zabývá terénním výzkumem a s ním spojenou audiovizuální dokumentací mužského tance verbuňk, který se vyskytuje v novodobé podobě v řadě lokalit. Cílem je trvalé shromažďování materiálů a odborných podkladů nezbytných pro další analýzu dané problematiky. Téma je aktuální pro sledování dalšího vývoje slováckého verbuňku jako kulturního statku zapsaného do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO a do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. V roce 2014 byl verbuňk zdokumentován v regionech: Brněnsko (Moravské Knínice), Uherskohradištsko (Staré Město), Kyjovsko (Svatobořice-Mistřín), Podluží (Tvrdonice), Hanácké Slovácko (Ždánice), Uherskobrodsko (Vlčnov), Strážnicko – Hornácko (Strážnice). Vzniklo 7 videozáznamů dokumentujících současnou podobu verbuňku pro archivní fond.

Výsledky výzkumu slouží badatelům a zájemcům o lidový tanec ke zvyšování povědomí o specifických vývojových směrech lidové kultury a zároveň jsou podkladem pro periodickou zprávu o implementaci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví pro UNESCO a o stavu statků zapsaných do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.

V odborném periodiku Národopisná revue byl vydán odborný článek J. Teturové „Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“, který byl výsledkem DKRVO v r. 2013.

Dosažený výsledek

- odborný článek v recenzovaném časopise „Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“

B II.

NAKI

V programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI řešil NÚLK v roce 2014 ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně výzkumné projekty „Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950“ a „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“.

Projekt – „Tradiční lidový oděv na Moravě, identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950 (DF11P01OVV017)“, garant Mgr. Martin Šimša, Ph.D.

V čtvrtém roce řešení projektu se podařilo úspěšně zakončit úkoly III. etapy výzkumu věnované dokumentaci hedvábných oděvních součástí. Díky zkušenostem a vypracovaným metodikám z I. a II. etapy výzkumu bylo možné využít stávající systematiky třídění a usnadnit tak identifikaci hedvábných součástí. V roce 2014 rovněž pokračovala identifikace vlněných, lněných a bavlněných tkanin lidové provenience z prostředí Moravy a Slezska a vlněných tkanin ve vzornících brněnských firem. Probíhal výběr sbírkových předmětů k popisu a fotodokumentaci, získané poznatky jsou určeny pro webový portál Atlas tkanin, certifikovanou metodiku průzkumu historického textilu, jeho identifikace a hodnocení a budou také využity v plánované publikaci Textilní tvorba brněnských firem do roku 1945. Webová aplikace Atlas tkanin byla spuštěna v testovacím provozu, stejně jako mapová aplikace Lidový děv na Moravě. Aplikace byla rozšířena o další specializované mapy, editační i uživatelské prostředí bylo rozšířeno o některé další funkce. Mapová aplikace zahrnuje jak prostorové vztahy mezi jednotlivými variantami oděvních součástí, tak i informace, které byly výzkumem získány včetně kresebné dokumentace. Soustavná kresebná a střihová dokumentace výrazných variant oděvních součástí vytváří jedinečný soubor, který umožní odborné i laické veřejnosti studium těchto sbírkových předmětů.

Řešitelé pokračovali v řešení problematiky textilní terminologie. Jedním ze stěžejních výsledků řešení projektu je příprava a certifikace metodik, obecně zaměřených na komplexní péči o textilní předměty jako součásti kulturního dědictví.

Vzniklo několik případových, ale i srovnávacích studií zhodnocujících získané informace.

Publikované výstupy:

- odborný článek „Nejstarší doklady ženského kabátku ve fondu Etnografického ústavu Moravského zemského muzea (II)“,
- odborný článek „Ženský svrchní oděv ve sbírkách muzeí“,
- odborný článek „Barvy a barviva na tkaninách a výzdobných prvcích lidového oděvu na Moravě“,
- odborný článek „Ženské vesty – kordulky ve sbírkách Slováckého muzea. Příspěvek k typologii ženských oděvních součástí na Slovácku“.

-
- odborný článek „Mapová aplikace Lidový oděv na Moravě a etnokartografická prezentace kabátové oděvu“,
 - kapitola v knize „Slovo, obraz, artefakt. Podoba tradičního oděvu na Valašsku ve světle konfrontace pramenů“,
 - odborná publikace „Lidový oděv na Moravě - kritický katalog“.

Projekt – „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají (DF11P01OVV015)“, garant PhDr. Martin Novotný, Ph.D.

V roce 2014 pokračovaly analýzy historických omítek odebraných v zájmové oblasti. Byla rozšířena aplikace Ramanovy spektrometrie. Dále pokračoval rozbor literárních pramenů vztahujících se k oblasti jihovýchodní Moravy. Z těchto informací je možné odvodit jednak terminologii, jednak získat cenné údaje o použitých barvivech a estetickém pojetí lidových staveb. V roce 2014 byl základní výzkum zaměřen na srovnání stavebních tradic na Moravě a v širší podunajské oblasti. Poznatky z terénních výzkumů získané v posledních letech byly konfrontovány s poznatky získanými při terénním výzkumu v Srbsku, v oblasti Vojvodiny, při kterém byla pořízena bohatá fotografická dokumentace mizejících staveb. Souběžně s terénním výzkumem probíhalo studium literatury a analýzy písemných i ikonografických pramenů. Pokračovalo sestavování bibliografických etnografických a archeologických příspěvků mapujících hliněnou stavební tradici v kontextu se širší oblastí středního Podunají. Paralelně probíhala kresebná dokumentace konstrukčních detailů hliněných staveb, zejména válkového zdiva, specifické konstrukce za použití válků trojúhelníkového tvaru, ke které se zatím nepodařilo nalézt adekvátní analogii. Ve spolupráci s antropologem se specializací na trasologii byly zkoumány válkové stodoly v Obědkovicích a Klenovicích na Hané.

V roce 2014 pokračovaly na experimentálním pracovišti v areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy stavební experimenty se záměrem ověřit funkčnost tradičních hliněných konstrukcí, které by korespondovaly s předpokládanými cíli projektu, tj. vytvoření pracovních postupů, podložených výsledky srovnávacího studia. V minulých letech byla pozornost věnována konstrukci tzv. nabíjeného zdiva, v roce 2014 bylo přistoupeno k dalším konstrukčním způsobům, které se na Moravě u venkovských hliněných staveb vyskytovaly. V případě monolitického hliněného zdiva byla zjišťována správná konzistence výchozí suroviny a stavební postupy při budování vrstveného zdiva, u staveb z kusového staviva byla pozornost zaměřena na dvě varianty válkového zdiva. Dále bylo

rekonstruováno železné „jařmo“ – opěrná konstrukce pro dřevěné bednění použitého u nabíjeného zdiva. Zkoumány byly varianty jádrových i jemných hliněných omítek za použití příměsí organického původu. Vzniklo několik případových, ale i srovnávacích studií zhodnocujících získané informace.

Publikované výstupy:

- odborný článek „Lehmbau in Mähren und seine historische Beziehung zum Pannonischen Raum“, „Hliněný dům na Moravě a historické vazby k panenskému prostoru“,
- odborný článek „Nabíjená technika: jeden ze základních principů budování hliněného zdiva a evropské souvislosti“,
- odborný článek „A Late Reverberation of Antiquity in Vernacular Architecture of Moravia“,
- odborný článek „Testing of Clay Used for Building a Folk House Replica by Traditional Techniques“,
- odborná publikace „Hliněné stavitelství na Moravě a evropské souvislosti. Kritický katalog výstavy“.

C. PŘÍLOHY

C/1 Přehled prací odborných pracovníků NÚLK za rok 2014

Drápalová, L.: Slovo, obraz, artefakt. Podoba tradičního oděvu na Valašsku ve světle konfrontace pramenů., In: Svatava Urbanová, Lumír Dokoupil, Jakub Ivánek, Petr Kadlec. Valašsko - historie a kultura. Filozofická fakulta Ostravské univerzity - Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, s. 51-61, 592 s., ISBN 978-80-7464-499-3.

Höhn, J.: Hudební nástroje IX. 1. Část – Dlabané smyčcové nástroje, Strážnice 2014, 111 s., příloha DVD, ISBN 978-80-87261-93-4

Höhn, J.: Dlabané smyčcové nástroje. Slovácko 55, Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí. Uherské Hradiště, s. 147 – 156, 10 str., ISSN 0583-5569

Höhn, J.: Příspěvek „Technologie stavby dlabaných smyčcových nástrojů – projekt NÚLK ve Strážnici“ na konferenci LUDVÍK KUNZ – OSOBNOST ČESKÉ A EVROPSKÉ ETNOLOGIE, Kroměříž, 15. 10. 2014

Hrbáčová, P.: Bytový textil v lidovém interiéru na Hornácku, Textil v muzeu: soubor statí k problematice interiérový textil - reprezentační i privátní. Brno: Technické muzeum v Brně, 2013. s. 39 – 45, 7 s., ISSN 1804-1752. ISBN 978-80-86413-39-6

Jančář, J.: Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století“ Strážnice 2014, 119 s., ISBN 978-80-87261-92-7,

Lukešová, M. – Rýpalová, E. – Hrbáčová, P.: Průvodce a návštěvník muzea v přírodě, workshop, Strážnice, 8. - 9. 9. 2014, 33 účastníků

Lukešová, M.: Handicapovaní návštěvníci v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici, Národopisná revue 1/2014, Strážnice 2014, roč. 24, s. 86-87, 2 s., ISSN 0862-8351

Lukešová, M. – Hrbáčová, P.: Příspěvek „Projekt Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě“ na zasedání Etnologické komise AMG, Uherské Hradiště 21. 10. 2014.

Nováková, L.: Nejstarší ženské kabátky ve sbírkách Etnografického ústavu Moravského zemského muzea (II), Brno, *Folia ethnographica - supplementum Časopisu Moravského muzea*, 48/2, str. 3 – 18, 16 s., ISSN 0862-1209

Novotný, M.: Použití hlíny ve venkovském stavitelství, workshop, Strážnice, 2. – 3. 7. 2014, 11 účastníků

Novotný, M.: Zavádění archaických stavebních postupů do stavitelské praxe v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, In: Plöckinger – Walenta, V. – Novotný, M. (red.): *Lehmbau. Tradition und Moderne: Symposium zur Vernetzung von tschechischen, österreichischen und weiteren Fachleuten*. Atzenbrugg 2014, vydavatel Weinviertler Museumsdorf Niedersulz GmbH Atzenbrugg, Rakousko, s. 59 – 63, ISBN 978-3-901820-91-5

Novotný, M.: *A Late Reverberation of Antiquity in Vernacular Architecture of Moravia*, *International Journal of Historical Archeology* 18, str. 629-642, 14s., ISSN 1092-7697

Novotný, M. – Všianský, D.: *Testing of Clay Used for Building a Folk House Replica by Traditional Techniques*, *Advanced Materials Research* 897, str. 49-52, 4s., ISSN 1662-8985

Novotný, M.: *Hliněné stavitelství na Moravě a evropské souvislosti. Kritický katalog výstavy*. Strážnice 2014, ISBN 978-80-87261-97-2

Rýpalová, E. – Hrbáčová, P.: *Muzeum a děti I. Prezentace lidové kultury v muzeích v přírodě*, workshop, Strážnice, 17. 10. 2014, 13 účastníků

Románová, E.: *Valašský odzemek: Současnost tance a stoletá cesta jeho novodobého vývoje*, Brno, *Folia ethnographica - supplementum Časopisu Moravského muzea*, 48/2, str. 47 – 63, 17 s., ISSN 0862-1209

Románková, E.: *Sto let proměny tradičního oděvu jako znaku místní identity Rožňanů*, In: Svatava Urbanová, Lumír Dokoupil, Jakub Ivánek, Petr Kadlec. *Valašsko - historie a kultura*. Filozofická fakulta Ostravské univerzity - Valašské

muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, s. 62-78, 592 s., ISBN 978-80-7464-499-3.

Šimša, M.: *Mapová aplikace Lidový oděv na Moravě a etnokartografická prezentace kabátového oděvu. Národopisná revue 3/2014, Strážnice 2014, roč. 24, s. 217-231, 15 s., ISSN 0862-8351*

Šimša, M.: *Vytvoření veřejně přístupného internetového prostředí „Virtuální badatelna“ pro zpřístupnění sbírkových fondů NÚLK na adrese <http://badatelna.nulk.cz/>.*

Šimša, M.: *Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století, Strážnice 2014, 2. vydání, 303 s., ISBN 978-80-87261-94-1.*

Šimša, M.: *Lidový oděv na Moravě - kritický katalog, Strážnice 2014*

Šimša, M.: *Nositelé tradice lidových řemesel 2014. Strážnice 2014*

Škopík, M.: *Reprodukce záznamů na magnetofonových pásech a historie magnetického záznamu v Československu, workshop, Strážnice, 21. 11. 2014, 9 účastníků*

Tarcalová, L.: *III. ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání - II. Tradiční úprava hlavy, 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě, Strážnice 2014, 149 s., příloha DVD, ISBN 978-80-87261-95-8*

Teturová, J.: *Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicu, Národopisná revue 3/2014, Strážnice 2014, str. 232-237, 6 str., ISSN 0862-8351*

Válka M.: *Lehmbau in Mähren und seine historisme Beziehung zum Pannonischen Raum „Hliněný dům na Moravě a historické vazby k panonskému prostoru“. Lehmbau. Tradition und Moderne: Symposium zur Vernetzung von tschechischen, österreichischen und weiteren Fachleuten. Atzenbrugg 2014, vydavatel Weinviertler Museumsdorf Niedersulz GmbH Atzenbrugg, Rakousko, s. 37 –44, ISBN 978-3-901820-91-5*

Výstava - Šimša, M.: *Nositelé tradice 2014 - Výstava výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidového řemesla, 5. – 16. 9. 2014, Dům umění Opava*

C/2 Personální obsazení útvarů v roce 2014

<u>Ředitel</u>	1,0	PhDr. Jan Krist
kurátor sbírkových a mobiliár. fondů, zást. řed.	1,0	PhDr. Vlasta Ondrušová
bezpečnostní referent – technik prevence	0,1	Rostislav Můčka
interní auditor	0,2	Milena Váchová
<u>Útvar ředitele</u>		
pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Marie Čadilková
technický pracovník 0,8, řidič 0,1	0,9	Rostislav Můčka
vrátný	0,5	Jan Baňář, od 1. 4. Josef Kočiš
vrátný	0,5	Josef Brožovič
vrátný	0,5	Jan Vajčner
vrátný	0,5	Bohuslav Hořák
vrátná	0,35	Ludmila Krausová
vrátná	0,35	Jana Sasínová
vrátná	0,35	Lenka Kundratová
uklízečka	1,0	Irena Příkazká
uklízečka	1,0	Marie Zatloukalová
uklízečka, zástup RD od 1. 4. – 7. 11. 2014	0,6	Růžena Vajčnerová
<u>Centrum hmotného kulturního dědictví</u>		
kurátor sbír. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Martin Šimša, Ph.D.
kurátor sbír. a mobil. fondů	1,0	PhDr. Martin Novotný, Ph.D.
zástup za RD, od 16. 6. 2014 na dobu neurčitou		
kurátor sbír. a mobil. fondů	1,0	Mgr. Petra Hrbáčová, návrat z RD 16. 6. 2014
dokumentátor, průvodce	1,0	Anna Vajčnerová
dokumentátor, průvodce	1,0	Eva Rýpalová
konzervátor	1,0	Marie Bakalíková
konzervátor	1,0	Bc. Pavel Žák
konzervátor	1,0	Vít Vavříník, DiS.
<u>Centrum lidových tradic</u>		
kurátor sbírk. a mobil. fondů, ved. útvaru (Mgr. Jarmila Teturová – RD)	1,0	zástup PhDr. Vlasta Ondrušová
dokumentátor (Mgr. Magdalena Maňáková – RD)	0,5	Mgr. Terézia Gabrhelová, od 3. 3. 2014
tajemník uměl. provozu, produkční, program. a kulturně výchovný pracovník, dokumentátor	1,0	Mgr. Petr Horehled'
dokumentátor, propagační pracovník	1,0	Bc. Zdeněk Bobčík
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Ivana Šišperová do 30. 6.
	0,3	Mgr. Markéta Lukešová, návrat z RD 2. 6. 2014

informační technik	1,0	Bc. Vítězslav Jaroš
dokumentátor	1,0	Dominika Kalichová
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Eva Románková do 30. 11. 2014

Centrum vědeckých informací

kurátor sbírk. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Michal Škopík
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Jiří Höhn
dokumentátor	1,0	Mgr. Věra Chalupová
dokumentátor	0,9	Anna Grombřiová
dokumentátor, správce operačních inf. a komunikačních technologií	1,0	David Rájecký

Ekonomický útvar

pracovník tech. ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Ing. Alena Zezulová
účetní	0,5	Jarmila Můčková
mzdová účetní – od 2. 6. úvazek 0,5	0,5	Marie Špirudová
účetní	1,0	Jana Štípská
pokladní	0,35	Ludmila Krausová
pokladní	0,35	Jana Sasínová
pokladní	0,35	Lenka Kundratová

Útvar správy areálů

investiční a technický pracovník, ved. útvaru	1,0	Marie Hudečková
správce památkových objektů	1,0	Josef Vajčner
technický pracovník	1,0	Tomáš Křížan
zedník, údržbář	1,0	Luděk Baňar
zahradník, údržbář	1,0	Petr Stanislav
zahradník, údržbář	1,0	Pavel Tomšej
zahradník, údržbář	1,0	Marie Blatová
tesař, údržbář	1,0	Radek Andryšek
traktorista, údržbář	1,0	Jan Zezula
traktorista, údržbář	1,0	František Čech
provozní elektrikář, údržbář	1,0	Pavol Pecha
instalatér, údržbář	1,0	Jiří Můčka

Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace:

Romana Krejčová	1,0 /březen – prosinec/
Bc. Jana Štylárková	0,5 /únor – červen, říjen -prosinec /, 1,0 /červenec – září/

NAKI

Ing. Martina Zezulová	1,0 /leden – prosinec 2014/
-----------------------	-----------------------------

C/3 Poradní orgány ředitele

Ředitelská rada

Mgr. Michal Beneš, CSc., *Ministerstvo kultury, Praha*
PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
PhDr. Josef Jančář, CSc., *Uherské Hradiště*
PhDr. Hana Kiripolská, *Slovenské národní muzeum, Martin, Slovenská republika*
Mgr. Lenka Láznovská, *NIPOS, Praha*
PhDr. Zuzana Malcová, *Ministerstvo kultury, Praha*
PhDr. Jaromír Mička, *Národní památkový ústav, pracoviště Brno*
Ing. Jindřich Ondruš, *Valašské muzeum v přírodě, Rožnov p. Radhoštěm*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D., *Etnologický ústav AV ČR, Brno*
Mgr. Věra Skopová, *Ministerstvo kultury, Praha*
Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc., *Etnologický ústav AV ČR, Praha*
Doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Ústav evropské etnologie, FF MU Brno*

69. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2014“ a 32. ročníku „Dětská Strážnice 2014“

Dramaturgicko-produkční rada MFF

Ludmila Horehledřová, *předsedkyně, Strážnice*
Mgr. Petr Horehledř, *NÚLK, Strážnice*
Marie Hudečková, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Ivo Frolec, *Uherské Hradiště*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlišník, CSc., *Zlín*
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*
Mgr. Jarmila Teturová, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Zdeněk Tofel, *Ostrava*
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Brno*

Programová rada MFF

PhDr. Ivo Frolec, *předseda, Uherské Hradiště*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *místopředsedkyně, NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlišník, CSc., *místopředseda, Zlín*
Mgr. Petr Horehledř, *tajemník, NÚLK*

PhDr. Danuše Adamcová, *Strážnice*
MgA. Kateřina Černíčková, *Praha*
Dr. Vlastimil Fabišik, *Brno*
Doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc., *Bratislava, Slovenská republika*
Čestmír Komárek, *Brno*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Daniel Luther, CSc., *Bratislava, Slovenská republika*
Kateřina Macečková, *Ostrava*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
Doc. PhDr. Martina Pavlicová, CSc., *Brno*
Mgr. Petr Pinkas, *Brno*
RNDr. Jiří Plocek, *Brno*
Mgr. Zdeněk Tofel, *Ostrava*
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Brno*

Přizvaní autoři a konzultanti:

PhDr. Jan Blahůšek, Ph.D., *Uherský Brod*
Mgr. Zuzana Bošelořová, *Bratislava, Slovenská republika*
Mgr. Petr Číhal, *Staré Město*
Vojtěch Ducháček, *Dolní Bojanovice*
PhDr. Romana Habartová, *Kunovice*
Jan Hořák, *Strážnice*
PhDr. Anna Hrčková, *Štramberk*
František Hrňa, *Buchlovice*
Ing. Miloslav Hrdý, *Zlín*
Bc. Vítězslav Jaroš, *NÚLK, Strážnice*
PaedDr. Jiří Jilík, *Uherské Hradiště*
Marie Knitlová, *Radějov*
Mgr. Markéta Lukešová, *NÚLK, Strážnice*
Anna Maděričová, *Uherské Hradiště*
Mgr. Magdalena Maňáková, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Václav Michalička, *Žamberk*
Ing. Tatiana Pálenská, *Strážnice*
Mgr. David Pavlíček, *Kunovice*
PhDr. Blanka Petráková, *Luhačovice*
PhDr. Pavel Popelka, CSc., *Uherský Brod*
PhDr. Jarmila Procházková, Ph.D., *Brno*
Petr Ryšavý, *Brno*
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*

†PhDr. Jan Souček, *Brno*
PhDr. František Synek, *Svatobořice-Mistřín*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Jarmila Teturová, *NÚLK, Strážnice*
Ing. Rudolf Tuček, *Lednice*
PhDr. Zdeněk Vejvoda, Ph.D., *Rokycany*
Mgr. Ľubica Voľanská, Ph.D., *Bratislava*
Ing. Roman Zemánek, *Strážnice*

Prizvaní:

Bc. Zdeněk Bobčík, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Viera Feriancová, *Myjava, Slovenská republika*
Mgr. Jiří Höhn, *NÚLK, Strážnice*
Marie Hudečková, *NÚLK, Strážnice*
MgrA. Kateřina Kovaříková, *Hrušovany u Brna*
Mgr. Jaromír Ostrý, *Brno*
Mgr. Renata Smutná, *Strážnice*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK, Strážnice*
Naděžda Urbášková, *Ostrava*

Senát programové rady MFF

PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *předseda, Zlín*
PhDr. Alena Schauerová, *místopředsedkyně, Brno*
Miloslav Brtník, *Jihlava*
Ludmila Horehled'ová, *Strážnice*
PhDr. Josef Jančář, CSc., *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
Jaromír Nečas, *Brno*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
Jana Polášková, *Uherské Hradiště*
PhDr. Eva Rejšková, *Praha*
Mgr. Boleslav Slováček, *Český Těšín*
Miloš Vršecký, *Plzeň*
Dana Ždimalová, *Praha*

Redakční rada časopisu Národopisná revue

PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*
PhDr. Hana Dvořáková, *Brno*
Doc. Mgr. Juraj Hamar, Ph.D., *Bratislava, Slovenská republika*

PhDr. Eva Krekovičová, CSc., *Bratislava, Slovenská republika*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
Doc. PhDr. Martina Pavlicová, CSc., *Brno*
PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D., *Brno*
Doc. PhDr. Daniela Stavělová, CSc., *Praha*
Mgr. Martin Šimša, Ph.D., *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Zdeněk Uherek, CSc., *Praha*
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Brno*
PhDr. Marta Ulrychová, *Plzeň*
Doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Brno*

Mezinárodní redakční rada časopisu Národopisná revue
univ. prof. PhDr. Anna Divičan, CSc., Dr. hab. (Maďarsko)
Dr. László Felföldi (Maďarsko)
Mag. Dr. Vera Kapeller (Rakousko)
prof. Dragana Radojičić, Ph.D. (Srbsko)
prof. Mila Santova, DrSc. (Bulharsko)
prof. Dr.- habil. Dorota Simonides, Dr.h.c. (Polsko)
Dr. Tobias Weger (Německo)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
PhDr. Ludmila Tarcalová, *předsedkyně, Uherské Hradiště*
PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*
Mgr. Tatiana Martonová, *Hodonín*
PhDr. Blanka Petráková, *Zlín*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*

Redakční rada elektronické publikační činnosti
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
David Rájecký, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Martin Šimša, Ph.D., *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Jarmila Teturová, *NÚLK Strážnice*

Sbor lektorů a znalců slováckého verbuňku
PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *předseda, Zlín*
Josef Bazala, *místopředseda, Staré Město*
Ing. Rudolf Tuček, *místopředseda, Lednice*

Mgr. Jarmila Teturová, *tajemnice NÚLK Strážnice*

PhDr. Jan Blahůšek, Ph.D., *Uherský Brod*

Zdenek Duroň, *Žďánice*

Erik Feldvabel, *Staré Město*

Jan Gajda, *Strážnice*

PhDr. Romana Habartová, *Uherské Hradiště*

Ing. Štěpán Hubačka, *Lužice*

Ladislav Jagoš, *Lipov*

Mgr. Martin Jelínek, *Kyjov*

Martin Kaňa, *Dolní Bojanovice*

Josef Létal, *Hrušky*

MgA. Jan Maděrič, *Uherské Hradiště*

Jiří Mach, *Charvátská Nová Ves*

Josef Machálek, *Lipov*

Tomáš Machalínek, *Kyjov*

Rostislav Marada, *Svatobořice - Mistrín*

Ivan Marčík, *Záhorovice*

Mgr. Jitka Matuszková, Dr., *Brno*

Štěpán Melichar, *Velké Pavlovice*

Mgr. David Pavlíček, *Kunovice*

MUDr. Jan Pavlík, *Bohuslavice*

Ludvík Pavlišťík, *Zlín*

Aleš Popelka, *Veselí nad Moravou*

Lukáš Stávek, *Hustopeče*

Ing. Vojtěch Studénka, *Vnorovy*

Josef Šťastný, *Petrov*

Jaroslav Švach, *Břeclav*

Vilém Trumpeš, *Dambořice*

Doc. Ladislav Vašek, *Praha*

Ing. Petr Vozár, *Uherský Brod*

Karel Vymazal, *Rakvice*

Mgr. Miroslav Vymazal, *Předklášteří*

Mgr. Michal Závodný, *Archlebov*

Poradní sbor pro MVJVM

PhDr. Pavel Bureš, *Praha*

Ing. Marek Fajman, *Brno*

Marie Hudečková, *NÚLK Strážnice*

PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*

PhDr. Jiří Langer, CSc., *Rožnov pod Radhoštěm*
PhDr. František Ledvinka, *Zubrnice*
Mgr. Markéta Lukešová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Martin Novotný, Ph.D., *NÚLK Strážnice*
PhDr. Lubomír Procházka, CSc., *Příbram*
†PhDr. Jan Souček, *Brno*
Mgr. Martin Šimša, Ph.D., *NÚLK Strážnice*
Mgr. Jana Tichá, *Rožnov pod Radhoštěm*
Doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Brno*
PhDr. Ilona Vojancová, *Hlinsko*

Sbor pro ochranu a uchování jízdy králů na jihovýchodní Moravě

Mgr. Olga Floriánová, *Vlčnov*
PhDr. Romana Habartová, *Kunovice*
David Hájek, *Hluk*
JUDr. Josef Holcman, *Zlín*
Marie Holcmanová, *Skoronice*
PaedDr. Jiří Jilík, *Uherské Hradiště*
Mgr. Taťjana Martonová, *Kyjov*
Ing. Antonín Pavelčík, *Vlčnov*
Mgr. Eva Románková, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Milan Stašek, *Kunovice*
Miroslav Šuránek, *Hluk*
Mgr. Jarmila Teturová, *NÚLK, Strážnice*

Vědecká rada NÚLK

PhDr. Jan Krist, *NÚLK*
Mgr. Daniel Luther, CSc., *Bratislava*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK*
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Zlín*
Mgr. Jarmila Teturová, *NÚLK*

NABÍDKA
publikací, časopisů, videokazet, DVD, CD

LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ A VE SLEZSKU I, IKONOGRAFICKÉ PRAMENY DO ROKU 1850 (Alena Křížová – Martin Šimša)

Publikace je edicí nejstarších vyobrazení moravských krojů v díle Sebastiana Mansfelda, Vincenze Kiningera, Wilhelma Horna a řady dalších méně známých autorů. Úvodní statě seznamují s dosavadním bádáním o ikonografických pramenech lidového oděvu na Moravě a s autory jednotlivých děl. Katalog vyobrazení chronologicky mapuje jednotlivé etnografické regiony se zřetelem na dobovou různorodost lidového oděvu. Obrázky jsou doplněny citací původu a kritickým popisem jejich obsahu s odkazy na další prameny v seznamu literatury. Texty jsou opatřeny anglickým překladem.

(Strážnice 2012, cena 320,- Kč)

MALÝ ETNOLOGICKÝ SLOVNÍK (kolektiv autorů)

Etnologie jako vědní obor neustále rozšiřuje své věcné poznatky, metodologické postupy a též obsah užívaných termínů. Tento proces je podmíněn dobovými kontexty. Užívané termíny a jejich obsah se proměňovaly po celou dobu od 19. století až do současnosti. K lepší orientaci odborníkům i širší veřejnosti byl vydán slovník, který přináší výběr obecných pojmů užívaných s ohledem na tradice vědecké práce u nás. Přihlíží však i k termínům využívaným v organizaci UNESCO. Slovník má sloužit jako příručka pro mezioborovou komunikaci a také pro oblast celého informačního systému, žurnalistiky a veřejné správy.

(Strážnice 2011, cena 230,- Kč)

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU - Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku (Martina Pavlicová - Lucie Uhlíková)

Hesla, která byla do konečného výběru zařazena, podávají informace o osobnostech, souborech, skupinách a muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu.

(Strážnice 1997, cena 250,- Kč)

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU – Slovník folklorního hnutí v Čechách (Alena Vondrušková)

Druhý díl obsahuje hesla, podávající informace o osobnostech, souborech, muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu v Čechách.

(Strážnice 2001, cena 250,- Kč)

LIDOVÁ KULTURA NA MORAVĚ (Josef Jančář a kol.)

Publikace byla vydána ve spolupráci s Muzejní a vlastivědnou společností v Brně jako 10. svazek Nové řady Vlastivědy moravské. Podává komplexní přehled o kultuře a způsobu života zemědělských vesnic na Moravě od 19. století do současnosti. Shrnuje poznatky o národopisných regionech Moravy, o zaměstnání a obživě obyvatel, bydlení, krojích, o duchovním životě a sociálních podmínkách i o folklorních projevech.

(Strážnice - Brno 2000, 376 s., 340 fotografií, cena 360,- Kč)

GUBERNIÁLNÍ SBÍRKA lidových písní a instrumentální hudby z Moravy a Slezska z roku 1819 (Karel Vetterl - Olga Hrabalová)

Po 175 letech vyšla sbírka, která zahrnuje 331 písní s texty a notami, odborný komentář a mapu Moravy z roku 1790. Kniha vyšla jako příspěvek k oslavám 100. výročí Národopisné výstavy Československé (angl. a něm. resumé).

(Strážnice 1994, váz., 488 s., cena 200,- Kč)

SÚCHOVSKÉ LUDOVÉ PJESNIČKY (Josef Hodek – Jan Šumbera)

Neobyčejně cenný dokument nejenom pro poznání kulturního života v jedné obci na poč. 20. stol., ale je i hodnotným výtvarným dílem s malbami, opírajícími se o staré kancionály této oblasti.

(Strážnice 2001, váz., 144 s., cena 200,- Kč)

MUZEUM VESNICE JIHOVÝCHODNÍ MORAVY (Martin Šimša, Petra Kalábová a kolektiv)

Publikace seznamuje čtenáře nejen s historií jednotlivých objektů (s ohledem na konkrétní životní prostor) Muzea vesnice ve Strážnici, ale i s historií, způsobem obživy, bydlením, domácností a stravou, zvyky a obyčeji v životě rodiny na jihovýchodní Moravě.

(Strážnice 2006, 283 s., cena 150,- Kč)

KNIHY KREJČOVSKÝCH STŘIHŮ V ČESKÝCH ZEMÍCH V 16. AŽ 18. STOLETÍ (Martin Šimša)

Publikace zpřístupňuje odborné veřejnosti v evropském kontextu ojedinělý soubor historických krejčovských střihů z 16. až 18. století. Kritická edice obsahuje téměř dvě stovky kresebných střihových tabulí, které jsou prezentovány fotografií, přepisem textového doprovodu a odborným komentářem. Součástí je překlad německých textů, slovníček pojmů a rejstřík. Všechny texty mají anglický překlad.

(Strážnice 2014, 303 s., cena 350,- Kč)

NÁRODOPISNÁ REVUE

roč. XXII. 1 - 4/2014 + příloha bibliografie Bohuslava Beneše.

Jediný odborný časopis v České republice věnovaný otázkám soudobého folklorismu. Časopis přináší články z různých oblastí péče o tradiční lidovou kulturu jako součásti národního kulturního dědictví. Objednat je možné i starší ročníky.

OSOBNÍ BIBLIOGRAFIE

Jako samostatnou přílohu Národopisné revue vydává NÚLK osobní bibliografie českých národopisců, které jsou cennou pomůckou pro zájemce o tradiční lidovou kulturu.

Richard Jeřábek 8,- Kč

Josef Jančář 10,- Kč

Josef Tomeš 10,- Kč

Miroslava Ludvíková 15,- Kč

Jaroslav Kramařík – příloha VIII. roč. NR 1998

Josef Vařeka – příloha IX. roč. NR 1999

Drahomíra Stránská – příloha IX. roč. NR 1999

Hannah Laudová – příloha XI. roč. NR 2001

Jaroslav Markl – příloha XII. roč. NR 2002

Karel Dvořák - příloha XIV. roč. NR 2004

Antonín Satke - příloha XV. roč. NR 2005

Jiří Polívka - příloha XVI. roč. NR 2006

Dagmar Klímová – příloha XVII. roč. NR 2007

Iva Heroldová - příloha XVIII. roč. NR 2008

Vladimír Scheufler - příloha XIX. roč. NR 2009

Vladimír Karbusický – příloha XX. roč. NR 2010

Čeněk Zíbrt – příloha XXII. roč. NR 2012

Jaroslav Štika – příloha XXIII. roč. NR 2013

Bohuslav Beneš – příloha XXIV. roč. NR 2014

Bibliografie Národopisných aktualit 1964 – 1990, příloha XIII. roč. NR 2003

Bibliografie Národopisné revue 1990 – 2000, příloha XI. roč. NR 2001

Bibliografie Národopisné revue 2001 – 2011, příloha XXI. roč. NR 2011

LIDOVÁ ŘEMESLA A LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČESKÉ REPUBLICE

Národní ústav lidové kultury zpracovává videodokumentační projekt Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR. Projekt obsahuje videozáznamy nejzajímavějších dochovaných technologií výroby. Soubor obsahuje publikaci s popisy technologií, fotografiemi, kresbami a videokazetu (DVD). Cílem projektu je přispět k udržení a rozšíření kvalitní řemeslné práce v regionech a k výuce pro zájemce o různé obory tradičních řemesel s využitím materiálů z trvale obnovitelných zdrojů.

Cena VHS nebo DVD včetně doprovodné publikace je 350,- Kč

I. Lidová keramika - VHS - 1 hod. 4 min., publikace 60 s.,
glazovaná hrnčina, zakuřovaná hrnčina, majolika

I. Lidová keramika - VHS - 2. část - 54 min., publikace 72 s.,
výroba kamnových kachlů, stavba kachlových kamen

I. Lidová keramika - VHS - 3. část - 1 hod. 12 min., publikace 36 s.,
přeměna keramické tradice – lidová fajans, formy na pečivo

II. Pletiva - VHS - 1 hod. 33 min., publikace 64 s.,
pletení z lýka, štípaného proutí, ošatky ze slámy

II. Pletiva - 2. část - VHS, DVD - 1 hod. 34 min., publikace 40 s.,
pletení ze slámy, z orobince, z proutí a loubků, pedig

III. Práce ze dřeva - 1. část - DVD - 1 hod. 36 min., publikace 70 s.,
dlabání nádob, bednářské práce, výroba šindelů, hotovení štípaných holubiček

III. Práce ze dřeva - 2. část - VHS - 51 min., publikace 48 s.,
zdobení dřeva kovem, vylévání kovem, skašovské a šumavské hračky

III. Práce ze dřeva - 3. část - DVD - 1 hod. 19 min., publikace 50 s.,
výroba hospodářského nářadí – vidle, hrábě, kosisko, lopata, vėjačka

III. Práce ze dřeva - 4. část - DVD - 1 hod. 19 min., publikace 67 s.,
konstrukce a výrobní postup při stavbě dřevěného loukoťového kola a
žebřinového vozu.

IV. Textilní techniky - 1. část - VHS, DVD - 1 hod. 33 min., publikace 56 s.,
vázání rukavic na modle, tkaní na destičce, tkaní na karetkách, tkaní na rámu,
tkaní na ručním stavu

IV. Textilní techniky - 2. část - VHS - 1 hod. 2 min., publikace 64 s.,
vyvazovaná batika, vosková batika, modrotisk, počítaná výšivka, malovaná
výšivka, bílé vyšívání

IV. Textilní techniky - 3. část - VHS, DVD - 1 hod. 19 min., publikace 72 s.,
tkanicev krajka, pásková krajka, dírková krajka, kovová krajka, vláčková
krajka, valencienská krajka

IV. Textilní techniky - 4. část - VHS, DVD - 1 hod 43 min., publikace 64 s.,
bílá výšivka, výšivka na tylu, výšivka rybími šupinami

IV. Textilní techniky - 5. část - DVD - 54 min., publikace 48 s.,
současné technologie výroby vlněné látky – Strmilov, kanafas – Postřekov

IV. Textilní techniky - 6. část - DVD - 23 min., publikace 50 s.,
provaznictví

IV. Textilní techniky - 7. část - DVD - 39 min., publikace 63 s.,
mužský кроj

IV. Textilní techniky - 8. část - DVD - 1 hod. 57 min., publikace 57 s.,
výroba tradičního ženského kroje z oblasti uherskohradištského Dolňácka - šití
ženské vestičky – kordulky, sukně, zástěry a rukávceů.

V. Drobné umění - 1. část - VHS, DVD - 1 hod. 9 min., publikace 80 s.,
práce z perleti, figurky z kukuřičného šustí, vizovické pečivo, perník z forem,
perník zdobený polevami

V. Drobné umění - 2. část - VHS, DVD - 51 min.
zdobení velikonočních vajíček batikováním, reliéfním voskováním, škrabáním,
polepováním slámou a sítinou

V. Drobné umění - 3. část – DVD - 1 hod. 5 min., publikace 62 s.
výroba slaměné masky, dřevěné masky čerta, papírových a textilních masek

V. Drobné umění - 4. část - DVD - 39 min., publikace 40 s.
hřebenářství, knoflíkářství, kartáčnictví

V. Drobné umění - 5. část - DVD, publikace 159 s.
výroba textilních květin, vonic a vínků

VI. Sklo - 1. část - VHS - 44 min., publikace 44 s.,
foukané sklo, hutně tvarované sklo, malba na sklo, rytí skla, vitráž

VI. Sklo - 2. část - VHS - 33 min., publikace 28 s.,
figurky z trubiček, skleněné knoflíky, háčkování korálků, navlékání korálků

VII. Kovářství - 1. část - VHS - 52 min., publikace 56 s.,
stavební kování, hospodářské nářadí, podkovářství, výzdoba kovářských výrobků

VII. Kovářství - 2. část - VHS, DVD - 49 min., publikace 32 s.,
kovaný kříž, okutí koně

VII. Práce z kovu - 3. část - DVD, 1 hod. 40 min., publikace 88 s.,
drátenické postupy a technologie, výrobky z drátu, drátěný šperk, oprava keramického hrnce odrátováním

VII. Práce z kovu - 4. část, - DVD - 94 min., publikace 76 s.
klempířství

VII. Práce z kovu - 5. část, - DVD, publikace 90 s.
měditepectví

VIII. Práce z kůže - 1. část - VHS, DVD - 1 hod 33 min., publikace 64 s.,
pastýřský bič a kabela, valašský opasek široký a vybičený, opasek vyšíváný pavím brkem

VIII. Práce z kůže - 2. část - VHS - 1 hod. 29 min., publikace 56 s.,
mužská a ženská krojová obuv

VIII. Práce z kůže - 3. část - 2 DVD - 131 min., publikace 92 s.
sedlářství

II. ŘADA

DÍL I. Obnova roubeného domu - VHS - 44 min., publikace 32 s., ukázka technologie lidového stavitelství ve Valašských Kloboukách

Díl II. Hliněný dům - VHS, DVD - 1 hod. 25 min., publikace 40 s., nabíjení stěn, stavba z válků, z nepálených cihel

Díl III. Kamenný dům - DVD - 1 hod. 7 min., publikace 50 s., těžba a zpracování kamene, kamenné zdi, řezání břidlice, břidlicová krytina

Díl IV. Střecha a střešní krytiny - DVD
proces výroby tradičních střešních krytin – šindel, břidlice, pálená taška, pokrývání střešních konstrukcí

Díl V. Otopný systém - DVD - 1 hod. 15 min., publikace 50 s., postup při stavbě otopného systému - stavbu chlebové pece, sporáku, kotliny a kachlových kamen.

V novém formátu byly v roce 2014 vydány dvě části projektu:

IX. Hudební nástroje – 1. část (Jiří Höhn)

Obsahem odborné knihy s přílohou DVD je charakteristika a podrobný organologický popis vybraných hudebních nástrojů (skřipky, ochlebký a korábek) a popis stavby těchto nástrojů (publikace 111 s., DVD). Cena 400,- Kč.

III. ŘADA

II. Tradiční úprava hlavy - 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě (Ludmila Tarcalová)

Odborná publikace s přílohou DVD popisuje způsoby vázání několika základních skupin šátků z různých regionů Moravy (publikace 149 s., DVD). Cena 400,- Kč.

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Cílem videoprogramu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů a stylů tanců tak, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic. Dílo je určeno jak odbornému studiu, tak vzdělávání tvůrců a interpretů ve všech typech

folklorních kolektivů, výuce na pedagogických a uměleckých školách a jako esteticko - výchovná pomůcka pro střední a základní školy. Publikace s notovým materiálem, popisy tanců, studií o nich a cizojazyčnými resumé jsou doplněny videokazetou (DVD).

Cena VHS (DVD) včetně doprovodné publikace je 300,- Kč

I. Západní Čechy - VHS, DVD - 37 záznamů, délka 1 hod. 57 min., publikace 132 s.;

horní a dolní Chodsko, Klatovsko, Plzeňsko, Stříbrsko, Nýřansko, Plassko, Kralovicko, Chebsko, Mariánskolázeňsko a Karlovarsko

II. Jižní Čechy - DVD - 65 záznamů, délka 1 hod. 44 min., publikace 162 s.;

Prácheňsko, Milevsko, Tábořsko, Blata, Doudlebsko a Českokrumlovsko

III. Východní Čechy - VHS - 71 záznamů, 2 hod. 29 min., publikace 176 s.;

Jičínsko, Hořicko, Královéhradecko, Pardubicko, Čáslavsko, Chrudimsko, Nasavrcko, Vysočina - Pacovsko a Pelhřimovsko, Hlinecko, Poličsko, Podorlicko a Podkrkonoší

IV. Střední Čechy - VHS - 65 záznamů, délka 1 hod. 35 min., publikace 128 s.;

Rakovnicko, Berounsko, okolí Prahy, Kouřimsko, Benešovsko, Sedlecko, Sedlčansko, Choceradsko, Vlašimsko, střední Polabí, Podještědí a Pojizeří

V. Moravské Horácko - VHS, DVD - 83 záznamů, délka 2 hod. 34 min., publikace 164 s.;

Moravskokrumlovsko, Náměšťsko, Bystřicko, Nedvědiccko, Tišnovsko, Třebíčsko, Velkobítešsko, Velkomeziříčsko, Jimramovsko, Novoměstsko, Olešnicko, Žďársko, Dačicko, Jemnicko, Jihlavsko, Telečsko a Třešťsko

VI. 1. část: Brněnsko - VHS, DVD - 83 záznamů, délka 2 hod. 41 min., publikace 219 s.;

brněnská předměstí a širší Brněnsko

2. část: Haná - DVD - 90 záznamů, délka 3 hod. 3 min., publikace 214 s.;

Tovačovsko, Prostějovsko, Přerovsko, Kojetínsko, Kroměřížsko, Vyškovsko, Zábřežsko, Litovelsko, Náměšťsko a Šumpersko

3. část: Malá Haná a Záhoří - VHS - 80 záznamů, délka 2 hod. 20 min., publikace 167 s.;

Malá Haná nížinná a horská, Dražanská vrchovina, Lipenské a Hostýnské Záhoří

VII. Slovácko:

1. část - Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovické Zálesí – DVD - 52 záznamů, délka 2 hod. 23 min., publikace 220 s.

2. část - Dolňácko - DVD - 68 záznamů, délka 2 hod. 56 min., publikace 236 s.; Uherskobrodsko, Uherskohradištsko, Veselsko, Strážnicko a Kyjovsko

3. část - Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů - DVD - 31 záznamů, délka 1 hod. 33 min., publikace 112 s.

VIII. Valašsko - VHS, DVD - 60 záznamů, délka 2 hod. 51 min., publikace 112 s.; severní, střední a jižní Valašsko, valašský odzemek a obuškový

IX. Lašsko - VHS, DVD - 86 záznamů, délka 2 hod. 46 min., publikace 192 s.; valašskolašské pomezí, Lašsko horské a nížinné, Štrambersko a lašský skok

X. Slezsko - VHS - 88 záznamů, délka 2 hod. 44 min., publikace 188 s.; goralská oblast, moravsko - slezské pomezí, Třinecko, užší Těšínsko, Orlovsko, Bohumínsko, Klimkovsko, Opavsko a Hlučínsko

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA **ŘADA II. MUŽSKÉ TANEČNÍ PROJEVY**

I. Verbuňk na Kyjovsku - DVD - 60 záznamů, délka 53 min., publikace 60 s. Obsahuje charakteristiku dvou stylů verbuňku ze severního a jižního Kyjovska současnosti a do určité míry i jejich dřívějšího vývoje.

II. Verbunk na Podluží - VHS - 90 záznamů v délce 90 min., publikace 114 s.

III. Verbuňk u hanáckých Slováků - VHS - 49 záznamů v délce 52 min., publikace 48 s.

IV. Verbuňk na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrožsku - VHS, DVD - 33 záznamů v délce 62 min., publikace 48 s.

V. Verbuňk na Uherskohradištsku a Uherskobrodsku - VHS, DVD - 45 záznamů v délce 68 min., publikace 56 s.

VI. Verbuňk na Hornácku

- VHS - 37 záznamů v délce 46 min., publikace 48 s.

VII. Odzemek - DVD, záznam v délce 55 min., publikace 64 s.

odzemek na Valašsku, Strážnicku a Hornácku

***REEDICE TITULŮ EDIČNÍ ŘADY TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY - vydávané
v letech 1969 až 1986 Ústavem lidového umění ve Strážnici.***

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY I.

Na CD je přepis nahrávek z let 1968 až 1974.

(Strážnice 2001, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY II.

Na CD je přepis nahrávek z let 1975 až 1978.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,-Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY III.

Na CD je přepis nahrávek z let 1979, 1980, 1981.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY IV.

Na CD je přepis nahrávek z let 1982 - 1986.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

Rozvaha

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00094927	Název organizace : Národní ústav lidové kultury
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Zámek 672, 696 62 Strážnice

sestavená k 31.12.2014

v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

okamžik sestavení: 23.01.2015 09:12

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
	AKTIVA CELKEM		147 284 683.36	86 450 263.73	60 834 419.63	61 169 222.81
I.	Stálá aktiva		132 866 368.48	85 498 808.48	47 367 560.00	48 809 061.00
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		2 204 180.91	2 031 144.91	173 036.00	231 424.00
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	375 016.00	201 980.00	173 036.00	231 424.00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 829 164.91	1 829 164.91		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný	041				
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	051				
10.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		130 662 187.57	83 467 663.57	47 194 524.00	48 577 637.00
1.	Pozemky	031	3 068 545.00		3 068 545.00	3 068 545.00
2.	Kulturní předměty	032	1.00		1.00	1.00
3.	Stavby	021	82 868 472.00	45 857 006.00	37 011 466.00	38 068 126.00
4.	Samostatné hmotné movité věci a	022	23 826 874.00	18 729 004.00	5 097 870.00	5 477 371.00
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	1 520 000.00	1 520 000.00		
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	026	17 361 653.57	17 361 653.57		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný	042	2 016 642.00		2 016 642.00	1 963 594.00
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	052				
11.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k	036				
III.	Dlouhodobý finanční majetek		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Majetkové účasti v osobách s	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	053				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
IV.	Dlouhodobé pohledávky		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů	468				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na	471				
B.	Oběžná aktiva		14 418 314.88	951 455.25	13 466 859.63	12 360 161.81
I.	Zásoby		3 557 033.81	621 668.05	2 935 365.76	2 788 765.08
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	39 624.02		39 624.02	39 624.02
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121	46 105.73		46 105.73	46 458.38
5.	Polootovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123	3 461 215.40	621 668.05	2 839 547.35	2 690 512.43
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	10 088.66		10 088.66	12 170.25
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		401 220.79	329 787.20	71 433.59	218 208.52
1.	Odběratelé	311	360 825.20	329 787.20	31 038.00	167 169.00
2.	Směnky k inkasu	312				
3.	Pohledávky za eskontované cenné	313				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	25 000.00		25 000.00	25 460.00
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	316				
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených	317				
8.	Pohledávky z přerozdělovaných daní	319				
9.	Pohledávky z zaměstnanců	335	7 465.71		7 465.71	8 699.80
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Jiné přímé daně	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Jiné daně a poplatky	344				
17.	Pohledávky za vybranými ústředními	346				
18.	Pohledávky za vybranými místními	348				
19.	Pohledávky z vyměňovaných daní	352				
20.	Zúčtování z přerozdělovaných daní	355				
21.	Pohledávky z exekuce a ostatního	356				
22.	Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
24.	Pevné termínové operace a opce	363				
25.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
26.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
27.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů	371				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na	373				
29.	Náklady příštích období	381	7 929.88		7 929.88	16 879.72
30.	Příjmy příštích období	385				
31.	Dohadné účty aktivní	388				
32.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
III.	Krátkodobý finanční majetek		10 460 060,28	0,00	10 460 060,28	9 353 188,21
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou	249				
9.	Běžný účet	241	10 371 988,42		10 371 988,42	9 257 575,13
10.	Běžný účet FKSP	243	17 525,80		17 525,80	8 492,89
11.	Základní běžný účet územních	231				
12.	Běžné účty fondů územních	236				
13.	Běžné účty státních fondů	224				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek	225				
15.	Ceniny	263	34 737,40		34 737,40	46 370,40
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	35 808,66		35 808,66	40 749,79

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM		60 834 419,63	61 169 222,81
C.	Vlastní kapitál		57 367 991,32	58 467 974,77
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		48 083 982,78	49 525 483,78
1.	Jmění účetní jednotky	401	48 413 769,98	49 855 270,98
2.	Fond privatizace	402		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	- 329 787,20	- 329 787,20
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		9 284 008,54	8 942 490,99
1.	Fond odměn	411	600 159,00	600 159,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	25 627,80	14 507,80
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	917 154,86	2 001 527,31
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	7 741 066,88	6 326 296,88
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období			
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432		
IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočt.hospodaření		0,00	0,00
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222		
2.	Zvláštní výdajový účet	223		
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých období	404		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			O B D O B Í	
			B Ě Ž N Ě	M I N U L Ě
D.	Cizí zdroje		3 466 428.31	2 701 248.04
I.	Rezervy		0.00	0.00
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky		0.00	0.00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		3 466 428.31	2 701 248.04
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatele	321	1 724 625.31	825 767.04
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
8.	Závazky z dělené správy	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	132 404.00	122 912.00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	829 970.00	851 156.00
12.	Sociální zabezpečení	336	417 861.00	611 015.00
13.	Zdravotní pojištění	337	179 099.00	
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Jiné přímé daně	342	159 711.00	175 777.00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Jiné daně a poplatky	344		
19.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
20.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	2 080.00	1 179.00
21.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
22.	Přijaté zálohy daní	351		
23.	Přeplatky na daních	353		
24.	Závazky z vratek nepřímých daní	354		
25.	Zúčtování z přerozdělovaných daní	355		
26.	Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
27.	Ostatní závazky ze správy daní	359		
28.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
29.	Pevné termínové operace a opce	363		
30.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
31.	Závazky z finančního zajištění	366		
32.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
33.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
34.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
35.	Výdaje příštích období	383		
36.	Výnosy příštích období	384		11 730.00
37.	Dohadné účty pasivní	389		24 072.00
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	20 678.00	77 640.00

Jan Vondrák

Výkaz zisku a ztráty

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTÚ
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00094927	Název organizace : Národní ústav lidové kultury
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Zámek 672, 696 62 Strážnice

sestavený k 31.12.2014
 v Kč, s přesností na dvě desetinná místa
 okamžik sestavení: 23.01.2015 09:13

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			B Ě Ž N Ě O B D O B Í		M I N U L Ě O B D O B Í	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		50 330 258.90	0.00	42 439 433.31	0.00
I.	Náklady z činnosti		50 318 433.71	0.00	42 428 557.42	0.00
1.	Spotřeba materiálu	501	1 664 301.86		1 472 097.21	
2.	Spotřeba energie	502	1 741 799.00		2 135 972.56	
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných	503				
4.	Prodané zboží	504	6 291.59		4 709.71	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	- 184 424.00		- 171 447.00	
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	- 315 048.10		18 078.83	
8.	Opavy a udržování	511	8 746 468.93		5 679 390.24	
9.	Cestovné	512	349 594.35		358 454.76	
10.	Náklady na reprezentaci	513	61 819.02		66 567.00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	352.65		-25 915.55	
12.	Ostatní služby	518	11 278 152.42		9 155 436.31	
13.	Mzdové náklady	521	14 028 571.00		13 869 458.00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	4 280 697.00		4 189 464.00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	35 253.00		34 492.00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	466 572.00		380 839.15	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532			120.00	
20.	Jiné daně a poplatky	538	19 922.67		10 122.05	
21.	Vratky nepřímých daní	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547	26 731.00		15 488.00	
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	2 872 384.00		2 730 909.00	
29.	Zůstatková cena prodaného	552				
30.	Zůstatková cena prodaného	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	158 920.18		21 126.92	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	4 700 404.50		2 086 518.30	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	379 670.64		396 675.93	

pol.č.	N á z e v p o l o ž k y	účet	1	2	3	4
			B Ě Ž N Ě O B D O B Í		M I N U L Ě O B D O B Í	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční náklady		11 825.19	0.00	10 875.89	0.00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	4 063.37		4 014.08	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569	7 761.82		6 861.81	
III.	Náklady na transfery		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
V.	Daň z příjmů		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

pol.č.	N á z e v p o l o ž k y	účet	1	2	3	4
			B Ě Ž N Ě O B D O B Í		M I N U L Ě O B D O B Í	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
B.	V Ý N O S Y C E L K Ě M		50 330 258.90	0.00	42 439 433.31	0.00
I.	Výnosy z činnosti		6 286 500.74	0.00	5 933 609.67	0.00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	149 522.00		139 711.00	
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4 008 365.00		3 927 191.00	
3.	Výnosy z pronájmu	603	840 464.00		706 809.00	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	8 540.00		6 520.00	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641			20 290.00	
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646	22 000.00			
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	1 084 372.45		911 296.38	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	173 237.29		221 792.29	

pol.č.	N á z e v p o l o ž k y		1	2	3	4
			B Ě Ž N Ě O B D O B Í		M I N U L Ě O B D O B Í	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční výnosy		600.16	0.00	1 222.64	0.00
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	561.95		1 221.53	
3.	Kurzové zisky	663	38.21		1.11	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
III.	Výnosy z daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů		44 043 158.00	0.00	36 504 601.00	0.00
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671	44 043 158.00		36 504 601.00	
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672				
V.	Výnosy ze sdílených daní		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	V Ý S L E D E K H O S P O D A Ř E N Í					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		0.00	0.00	0.00	0.00
2.	Výsledek hospodaření účetního období		0.00	0.00	0.00	0.00

Jan Vondra

Výroční zpráva Národního ústavu lidové kultury za rok 2014

Připravila: Marie Čadílková

Odpovědný redaktor: PhDr. Jan Krist, ředitel

Vydal Národní ústav lidové kultury, Strážnice 2015

Tisk Tiskárna Lelka, Dolní Bojanovice

Náklad 40 ks

(Neprodejné)

ISBN 978-80-88107-00-2

Výroční zpráva NÚLK za rok 2014 je zveřejněna na www.nulk.cz